

Årsrapport

2022

Innhold

Styret	4
Ledelsen	5
Året 2022	6
Finansielle hovedtall.....	7
Administrerende direktørs kommentar	8
Styrets beretning	10
Årsregnskap og noteopplysninger	15
Kvartalstall	49
Revisors beretning	50

Styret

Jan Erik Kjerpeseth (1971) – Styrets leder

Styreleder siden desember 2013. Konsernsjef i Sparebanken Vest. Styreleder i BKK og Frende Forsikring. Styremedlem i Finans Norge og Sparebankforeningen. Tidligere styreleder i Bergen Havn, Bergens Næringsråd, Finance Innovation, samt tidligere styremedlem i Nets og Vipps. Utdannet sivilmarkedsfører fra Norges Markedshøyskole, MBA fra Heriot-Watt University og Executive MBA i merkevareledelse fra Norges Handelshøyskole.

Lasse Kvinlaug (1961) – Styrets nestleder

Styremedlem siden mai 2022. Viseadministrerende direktør og leder for bedriftsmarked i Sparebanken Sør. Tidligere arbeidet i Sparebanken Pluss som viseadministrerende direktør, direktør og banksjef. Styreleder i Sørmeqleren AS. Utdannet siviløkonom.

Kim Fordyce Lingjærde (1959) – Styremedlem

Styremedlem siden september 2014. Finansdirektør i Fana Sparebank med 30 års erfaring fra ulike stillinger innen bank og finans. Tidligere administrasjonssjef og direksjonssekretær med ansvar for IR i BergensSkillsbank / Bergensbanken, senere Handelsbanken. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole.

Kenneth Engedal (1965) – Styremedlem

Styremedlem siden februar 2022. Administrerende banksjef i Spareskillingsbanken med 35 års erfaring fra ulike stillinger i bank. Styremedlem i DSS AS og tidligere styreleder i Verd Boligkreditt.

Espen Eriksen (1970) – Styremedlem

Styremedlem siden mai 2022. Administrerende banksjef i Selbu Sparebank med 20 års erfaring fra bank, finans og rådgivning. Tidligere partner i Mercur Corporate Advisors og administrerende banksjef i Oppdalsbanken. Innehar flere styreverv blant annet som styreleder i Selbu Sparebankbygg AS og nestleder i Selbu Vekst AS. Utdannet innenfor økonomistyring fra Handelshøyskolen BI.

Tor Olav Langeland (1968) – Styremedlem

Styremedlem siden juni 2018. Produktdirektør i Frende Forsikring. Tidligere divisjonsdirektør med over 16 års erfaring fra Nordea Liv Norge. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole.

Tor Arne Ness (1976) – Styremedlem

Styremedlem siden november 2015. Daglig leder i Toyota Sogn AS og innehar en rekke styreverv. Utdannet innen finans fra RMIT University, og har 5 års erfaring fra Toyota Financial Services.

Trond-Are Bø (1977) – Styremedlem, ansattrepresentant

Styremedlem siden mars 2021. Tidligere observatør siden april 2020. Ansatt i Brage Finans siden oktober 2010, og har i dag stilling som Regionsdirektør Bedriftsmarked for Hordaland. Tidligere erfaring fra SG Finans og DNB Finans. Utdannet siviløkonom, og har i tillegg mastergrad i økonomisk styring fra Norges Handelshøyskole

Ledelsen

Jack Iversen (1962) – Administrerende direktør

Administrerende direktør siden selskapet ble stiftet. Mer enn 30 års erfaring fra finansieringsbransjen. Tidligere direktør i De Lage Landen og IT Finans AS. Styreleder i Factoring Finans AS.

Terje Brurås (1965) – Viseadministrerende direktør

Viseadministrerende direktør siden selskapet ble stiftet. Mer enn 30 års erfaring fra finansieringsbransjen. Tidligere regionsdirektør i De Lage Landen og assisterende direktør i IT Finans AS.

Bodil Huus Bolstad (1971) – Økonomi- og Finansdirektør (CFO)

Økonomi- og Finansdirektør siden selskapet ble stiftet. Tidligere direktør i PricewaterhouseCoopers (PwC) med 14 års erfaring fra revisjon og rådgivning innenfor blant annet bank og finans. Styremedlem i Sparebankstiftelsen Sparebanken Vest. Utdannet siviløkonom og statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole.

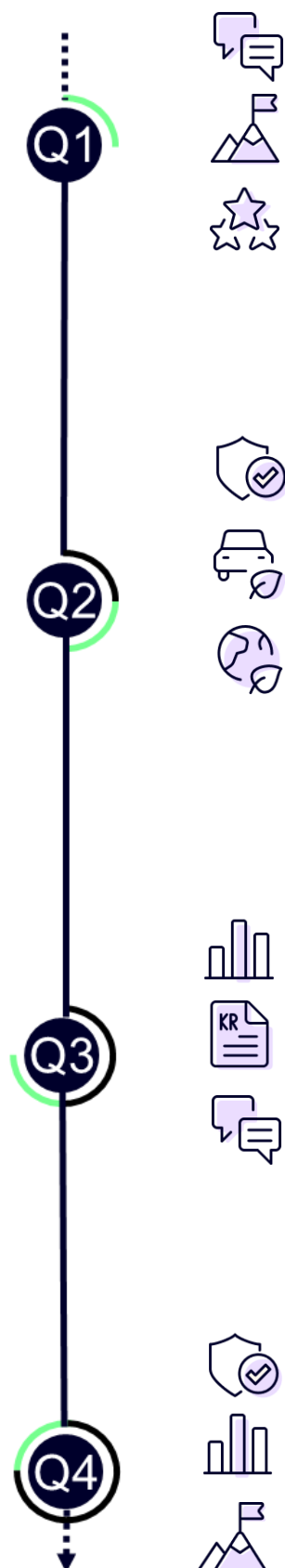

Sissel Eilertsen (1964) – Direktør Kreditt og Spesialengasjement

Direktør for kreditt siden selskapet ble stiftet. Mer enn 30 års erfaring fra finansieringsbransjen gjennom flere ulike roller i DNB Finans, sist som leder for risikoanalyse.

Året 2022

1. KVARTAL – JANUAR, FEBRUAR, MARS

- Selskapet får en god start på året med meget gode salgstall.
- Brage Finans etablerer egen forsikringsavdeling etter avtale med Frende Forsikring.
- Scope Ratings fornyer rating av Brage Finans. Opprettholdt en solid «A-» med «Stable outlook».

2. KVARTAL – APRIL, MAI, JUNI

- Høy aktivitet og sterkt nysalg for halvåret.
- Fortsatt god vekst og gode resultater.
- Selskapet re-sertifiseres som Miljøfyrtårn etter standard for bank og finans.

3. KVARTAL – JULI, AUGUST, SEPTEMBER

- Brage Finans åpner salgskontor i Bodø og Tromsø.
- Rekordhøyt nysalg – de siste års etablering av nye kontorer viser seg i meget gode salgstall.

4. KVARTAL – OKTOBER, NOVEMBER, DESEMBER

- Arbeid med å fornye selskapets grønne rammeverk.
- Selskapet etablerer kontor i Oslo, største kontor utenfor hovedkontoret i Bergen.
- Samtlige eiere deltar i selskapets egenkapitalemisjon på 400 millioner kroner.
- Årlig engasjementsgjennomgang – grundig gjennomgang av porteføljen.

Finansielle hovedtall

Resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2022	2021	2020	2019	2018
Netto renteinntekter	625.579	522.962	440.283	330.881	232.319
Netto driftsinntekter	564.205	454.517	400.066	303.058	208.222
Sum driftskostnader	-153.273	-126.492	-109.623	-105.240	-94.281
Driftsresultat før tap	410.932	328.025	290.443	197.818	113.941
Tap og nedskrivninger på utlån	-45.614	-41.712	-68.776	-29.587	-20.070
Ordinært resultat før skattekostnad	365.318	286.314	221.667	168.231	93.871

Balanse

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Sum eiendeler	20.966.565	17.364.389	14.758.779	12.462.185	9.625.932
Netto utlån til kunder	20.375.011	16.955.558	14.149.804	11.972.895	9.248.484
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16.812.213	13.838.922	11.139.756	9.250.000	7.230.000
Ansvarlig lånekapital	336.551	235.681	235.522	235.000	170.000
Hybridkapital	185.000	175.000	175.000	175.000	100.000
Sum egenkapital	3.014.269	2.339.224	2.130.924	1.975.651	1.312.372

Nøkkeltall og alternative resultatmål

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2022	2021	2020	2019	2018
1. Egenkapitalavkastning (RoE)	12,0 %	11,4 %	9,0 %	8,5 %	8,8 %
2. Kostnadsprosent	25 %	25 %	26 %	31 %	39 %
3. Tapsprosent utlån	0,22 %	0,24 %	0,48 %	0,25 %	0,22 %
4. Endring netto utlån	20 %	20 %	18 %	29 %	50 %
Ansvarlig kapital	3.309.457	2.537.316	2.333.391	2.179.537	1.455.034
Kapitaldekning	20,3 %	17,6 %	19,3 %	21,4 %	16,9 %
Kjernekapitaldekning	18,3 %	16,0 %	17,4 %	19,1 %	14,9 %
Ren kjernekapitaldekning	17,1 %	14,8 %	15,9 %	17,4 %	13,7 %
Uvektet kjernekapitalandel	13,9 %	13,0 %	13,3 %	14,9 %	12,5 %

Definisjoner:

1. Resultat for regnskapsåret (eksklusiv bonusavsetning og bonusprovisjon til eierbanker) i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (eksklusiv hybridkapital) gjennom året.
2. Sum driftskostnader (eksklusiv bonusavsetning) i prosent av netto driftsinntekter (eksklusiv bonusprovisjon til eierbanker).
3. Tap og nedskrivninger på utlån i prosent av brutto utlån per 31.12.
4. Endring i netto utlån per 31.12 i prosent av netto utlån året før.

Landsdekkende

På tampen av 2022 nådde vi i Brage Finans ett nytt mål. Da ble vi et landsdekkende finansieringsselskap.

1. november 2022 åpnet vi vårt avdelingskontor på Lysaker Torg. Ved inngangen til 2023 har vi dermed oppnådd en ny milepæl. Vi er nå fysisk representert i hele Norges land, fra øst til vest, fra syd til nord. Dette målet har vært i vår strategi og våre planer helt siden etableringen av Brage Finans i 2010. For vi har lagt stein på stein. Vi har inntatt nye høyder. Bare i 2022 åpnet vi nye kontorer i Tromsø, Bodø, Arendal, Porsgrunn, i tillegg til Oslo-kontoret.

Vi har hatt en ubrutt vekst og utvikling. Gjennom unike kunder og medarbeidere har vi bidratt til et taktskifte innen markedet for finansiering av løsøre og leasing, og salgspantlån til både privat- og bedriftskunder i Norge.

Kontrollert vekst

Det har tatt tolv år å innta posisjonen som landsdekkende. Det dokumenterer også at vi har vokst med kløkt. Selv om vi har hatt en ubrutt vekstkurve og utvikling helt siden starten i 2010, så har denne veksten vært kontrollert. Vi har ikke stormet frem. Vi har unngått de store voksesmertene. Vi har hatt kontroll på både kostnadsutvikling, risiko og tap. Vi har over tid bygget et robust selskap med bærekraftige løsninger.

Vi har valgt de beste markedene, de beste stedene og ikke minst har vi rekruttert de personene som vi mener er de beste. Det er dem som passer inn i vår Brage-kultur. De som alltid vil nå nye mål, de som alltid vil utvikle seg og de som aldri sier seg helt fornøyd. For de vet så alt for godt at det er mulig å bli enda bedre i morgen. Kanskje det er hovedforklaringen på at vi igjen har levert det beste årsresultatet noensinne.

Nye rekorder

Det har vært litt av en reise å få være med på utviklingen av Brage Finans. Jeg er både stolt, glad og ydmyk over de resultatene vi har oppnådd. Selv om 2022 var et krevende år for mange, så klarte vi i Brage Finans nok en gang å sette nye rekorder. Atter en gang leverte vi til topp-karakterer i både inntekter, kundevekst, kontorvekst, kostnadsprosent, rating og så mange andre nøkkeltall, som vi måles på. De tallene finner du i styrets beretning. I denne spalten vil jeg trekke frem noen av de unike verdiene som er et viktig fundament for at vi tar disse rekordene, år etter år.

Forklaringen er utvikling

Vi har utviklet oss til et stort fellesskap på over 100 medarbeidere i Brage Finans. Enten man er ansatt i Tromsø, Stavanger eller på hovedkontoret vårt i Bergen, så stilles de samme kravene til alle. Vi skal alle være i en kontinuerlig utvikling. Vi skal være i bevegelse. Det er som å sykle. Det er når man stopper opp at risikoen for å falle er størst. Vi driver ikke endringsledelse, vi utvikler selskapet, hele tiden. Det er lite Lunch-tilstander hos oss, for å si det forsiktig. Vi følger med på det som skjer i markedet. Det setter oss i stand til å benytte oss av muligheter som vi ser kommer. Vi handler på, og tar aksjon på muligheter.

Griper muligheter

Det har vært mange muligheter i markedet. Kunder, ansatte og samarbeidspartnere har i likhet med oss i Brage Finans gått gjennom mange endringer. Markeds situasjonen har endret seg, spesielt de siste årene. Selv om bildet har vært preget av urolige tider med krig, økte kostnader, økte renter og pandemi,

så er vi overbevist om at de urolige tidene vil gå over. Da skal vi også være der, for kundene våre og våre ansatte og alle andre samarbeidspartnere.

Vi er nå blant de største finansieringsselskapene i Norge. Fra å være en liten aktør i et stort marked i 2010 har vi inntatt en posisjon som blant de store og landsdekkende. I Brage Finans sin levetid har markedet endret seg mye. Da vi startet var det rikelig med tilbydere å velge blant for kundene. I løpet av årene har noen av disse tilbyderne forsvunnet. Det har skjedd en konsolidering, der det gjenstår noen store aktører i markedet. Vi er en av dem. Det er vi selvsagt glad for, siden det sier noe om at vi har tatt mange riktige veivalg i årenes løp. Vår landsdekkende posisjon er ikke minst noe som også forplikter. Vi er meget tydelig på at vi har et samfunnsansvar, som vi skal løse.

Utviklingen vil fortsette i 2023

Vi kommer ikke til å stoppe opp for å nyte vår fremgang. Vi kommer sikkert til å etablere oss nye steder i Norge, dersom vi ser at det er den beste løsningen for våre kunder. Vi kommer til å rekruttere nye, flinke folk til vår voksende Brage Finans-familie. Vi kommer nok til å komme med produktnyheter, drevet frem gjennom samarbeid og tett dialog med våre kunder og samarbeidspartnere. Jeg kan love at vi i 2023 skal være enda tettere på våre kunder i våre mange lokalsamfunn. Der vet vi at vi utgjør en forskjell. Enten det er fordi at vi støtter det lokale idrettslaget eller at vi finansierer store deler av produksjonsapparatene i bygdene, enten hovednæringen er fiskeri eller landbruk. For vi er der verdiene skapes. Det er i høy grad langs vår langstrakte og vestvendte kyststripe, men det er også i de små bygdene lenger inn og øst i landet.

En viktig forklaring på vår gode utvikling helt siden starten er selvsagt vår eierstruktur. Lokale sparebanker spredd over det ganske land som er tett på sine lokalsamfunn. Kombinert med den lokale distribusjonskraften har vår eierstruktur vært en nøkkelfaktor for vår vekst.

Vårt langsiktige mål er å levere god finansiell avkastning til våre eiere. Vi skal samtidig ha høy strategisk verdi for våre eiere. I 2023 fortsetter vi vår kontinuerlige utvikling, både på selskapsnivå og for hver enkelt medarbeider i Brage Finans.

For å nå nye mål dette året vil vi fortsette med å være tett på våre kunder. De er vi i dialog med gjennom våre salgskanaler; direkte salg, gjennom eierbankene og forhandlere. Vi vil utvikle nye og bedre IT-løsninger og vi skal bidra til å styrke og utvikle mange lokalsamfunn i Norge, gjennom god kundedialog og verdiskapning.

Sammen skal våre gode eiere, kunder og medarbeidere bidra til at Brage Finans vil fortsette sin positive utvikling mot nye høyder, også i 2023.

Jack R. Iversen
Administrerende direktør

Styrets beretning

Brage Finans oppnådde for 2022 det beste årsresultat i selskapets historie. Resultat før skatt endte på 365,3 millioner kroner, hvilket innebærer en resultatforbedring fra foregående år på 28 %. Vekst i porteføljen, både for bedriftsmarkedsporteføljen og privatmarkedsporteføljen bidrar til det gode resultatet. Det er fortsatt god kvalitet i porteføljen, lave tap, og god kostnadskontroll. Selskapets resultater ga en egenkapitalavkastning på 12 %.

Det har vært høy aktivitet i næringslivet gjennom året til tross for urolige tider med krig, knapphet på innsatsfaktorer, økte renter og dertil økte kostander.

Investeringsviljen har vært stor i alle Brage Finans sine markedsområder. Selskapet har gjennom hele året tatt markedsandeler både for leasing av løsøre i bedriftsmarkedet og i markedet for salgspantlån (billån) til private.

Brage Finans har gjennom året fått fotfeste som et landsdekkende finansieringsselskap med eierbanker og kontorer langs hele kysten.

VIRKSOMHETS BESKRIVELSE

Brage Finans er et finansieringsselskap som tilbyr leasing og salgspantlån til bedrifts- og privatmarkedet. Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere av kapitalvarer og gjennom eget salgssapparat.

Siden etableringen i 2010 har selskapet hatt kontinuerlig vekst i utlånsvolum, produkter, kontorer, eiere og medarbeidere. Brage Finans hadde ved utgangen av 2022 114 ansatte hvor 94 av disse arbeider ved hovedkontoret i Jonsvollskvartalet i Bergen.

Brage Finans er nå et landsdekkende selskap med kontorer langs hele kysten, fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør, via Grenland opp til Oslo og til Indre Østland. Oslo kom sist på plass der selskapet nå har et nyåpnet kontor på Lysaker, godt lokalisert til å kunne betjene det sentrale østlandsområdet.

PRIVATMARKED (PM)

Privatmarkedsområdet hadde i 2022 en fortsatt positiv utvikling. Selskapets nysalg av lån til privatpersoner var 3,4 milliarder kroner i 2022, mot 3,3 milliarder kroner året før. Utlånsporteføljen mot privatkunder utgjorde ved utgangen av året totalt 6,1 milliarder kroner, en økning på 0,7 milliarder kroner (13 %) sammenlignet med 2021.

Ved utgangen av 2022 utgjorde privatmarkedsporteføljen 30 % av total utlånsportefølje. Kvaliteten i porteføljen vurderes som god, og tapene har vært marginale også for 2022.

BEDRIFTSMARKED (BM)

Utviklingen innenfor bedriftsmarkedsområdet har vært god i 2022. Totalt nysalg av produkter innenfor bedriftsmarkedet, i hovedsak leasingfinansiering, var i 2022 på 6,8 milliarder kroner.

Utlånsporteføljen mot bedriftskunder ved utgangen av året utgjorde totalt 14,4 milliarder kroner. Porteføljen økte i 2022 med 2,7 milliarder kroner, tilsvarende en vekst på 23 %.

Selskapets bedriftsmarkedsportefølje har god diversifisering innen både geografisk spredning, bransjer og gjenstandstyper. Porteføljen domineres av engasjementer med lav og moderat risiko, i tråd med selskapets strategi.

STRATEGISK RETNING

Brage Finans er et selskap i kontinuerlig utvikling, med organisk vekst som en grunnpilar. Selskapets langsiktige mål er å levere en god finansiell avkastning til sine eiere samtidig som selskapet skal være en viktig strategisk investering.

Selskapets eierstruktur med solide banker på eiersiden, kombinert med distribusjonskraft gjennom bankene, har vært, og er, en av nøkkelfaktorene bak Brage Finans sin suksess. Brage Finans skal være en lokal distributør av finansieringsprodukter for sine eiere.

Selskapet fortsetter sin vekst i alle tre salgskanaler, både direkte salg, via bank kanalen og via forhandlere av kapitalvarer. Brage Finans skal tilby produkter som er relevante for selskapets kunder. Gjennom moderne IT løsninger og en smidig organisasjon skal Brage Finans levere finansieringsløsninger som kundene etterspør både i dag og i framtiden.

I løpet av året har Brage Finans utvidet sitt salgssapparat ytterligere ved at det er etablert kontorer i Tromsø, Bodø, Arendal, Porsgrunn og Oslo. Selskapets Oslokontor ble etablert i fjerde kvartal og er det største av selskapets utekontorer.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets drift og økonomiske stilling ved årsskiftet.

FORTSATT DRIFT

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

RESULTATREGNSKAP

Selskapets resultat før skatt for regnskapsåret utgjorde 365,3 millioner kroner, mot 286,3 millioner kroner foregående år. Resultatet gav en egenkapitalavkastning på 12 %, sammenlignet med 11,4 % for 2021.

Netto renteinntekter utgjorde i 2022 totalt 625,6 millioner kroner, mot 523 millioner kroner i 2021. Økningen i netto renteinntekter var et resultat av vekst i porteføljen.

Provisjonskostnader til distributører økte i året med 2 millioner kroner, fra 102,7 millioner kroner i 2021 til 104,7 millioner kroner i 2022.

Driftskostnader endte på 153,3 millioner kroner, hvorav personalkostnader utgjorde 64 %. Kostnadsprosenten for 2022 var 25 %, som er tilsvarende foregående år.

Selskapet hadde ved utgangen av året konstaterte tap på utlån totalt 39,1 millioner kroner, hvilket tilsvarte 0,2 % av brutto utlån. Engasjementene som ble konstatert tapt har i all vesentlighet vært avsatt for på forhånd. Hensyntatt reversering av tidligere avsetninger, samt nye avsetninger på eksisterende engasjementer, har selskapet en samlet resultateffekt på 45,6 millioner kroner for 2022. For ytterligere detaljer se note 17.

EIENDELER

Selskapets bankbeholdning var 268,8 millioner kroner per 31.12.22. Brage Finans AS hadde ved utgangen av året en brutto utlånsportefølje på 20,5 milliarder kroner, en økning på 3,4 milliarder kroner (20 %) sammenlignet med 31.12.21. Balanseførte nedskrivninger utgjorde 131 millioner kroner per 31.12.22, hvilket tilsvarte 0,64 % av brutto utlånsportefølje. Hensyntatt nedskrivninger knyttet til overtatte eiendeler i balansen var nedskrivningsgraden 0,70 % ved utgangen av året.

GJELD

Selskapet finansieres gjennom lån fra banker, samt usikret obligasjonsgjeld i det norske pengemarkedet. Ved utgangen av 2022 hadde selskapet 331 millioner kroner i lån fra Nordic Investment Bank. Selskapets obligasjonsgjeld var totalt 16,8 milliarder kroner per 31.12.22.

Selskapet har i 2022 utstedt 3 grønne obligasjoner som en del av selskapets strategi for å bidra til en bærekraftig utvikling. De grønne obligasjonene utgjorde totalt 54 % av nyutstedelser i året.

KONTANTSTRØM OG LIKVIDITET

Selskapet skiller i kontantstrømoppstillingen mellom netto kontantstrøm fra drift, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. Opptak av gjeld fra kredittinstitusjoner og utstedelse av obligasjonsgjeld for å finansiere utlån, er definert som en driftsaktivitet.

RISIKOSTYRING

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde sine forpliktelser.

Kredittrisikoen i Brage Finans styres gjennom selskapets kredittstrategi, kredittrutiner og bevilgningsreglementet.

Kredittstrategien fastsettes minimum årlig av styret, og inneholder kredittretningslinjer samt styringsrammer for risikoprofil og risikokonsentrasjoner i selskapet. Det er satt styringsrammer for porteføljekvalitet og konsentrasjonsrisiko, herunder rammer for store kunder. Porteføljekvalitet, risikomigrasjon og styringsrammer for risiko overvåkes og rapporteres kvartalsvis til styret.

Selskapet har innarbeidet bærekraftige kreditprosesser i selskapets kredittstrategi. Kredittstrategien skal støtte oppunder selskapets mål om å tilby kundene finansielle løsninger som bidrar til miljøvennlig og bærekraftig utvikling. Bærekraft skal være en integrert del av kredittarbeidet i Brage Finans.

Styret er ansvarlig for selskapets kredittgivning, og har delegert fullmaktsrammer til administrerende direktør som har videre delegert disse til direktør for kredittområdet. Fullmaktene er personlige, og er knyttet opp mot kompetanse, engasjementsstørrelse og risiko. Styret har nedsatt et kredittutvalg som på vegne av styret behandler og fatter vedtak i kredittsaker med kredittgrenser utover administrerende direktørs bevilgningsrammer.

Selskapet benytter internt utarbeidede modeller til risikoklassifisering i kredittprosesser og porteføljestyling i bedriftsmarkedet. For privatmarkedet benyttes modell fra ekstern leverandør.

Kredittbehandlingsrutiner, kredittstrategi og risikoklassifiseringsmodellene setter krav til hvilke kredittprosesser som skal benyttes i forbindelse med innvilgning og oppfølging av privat- og bedriftsmarkedsengasjementer.

Utlånsvirksomheten er gjenstand for tett oppfølging og overvåking. Alle kunder scores ved kredittbehandling og bedriftsmarkedsporteføljen rescores hvert kvartal. Resultater fra rescoren benyttes sammen med andre overvåkningsløsninger blant annet til identifisering av risikomigrasjon og risikoutsatte engasjement på et tidlig stadium. Kreditter over en viss størrelse er gjenstand for minimum årlig engasjementsgjennomgåelse.

Operasjonell risiko og compliancerisiko

Selskapet har iverksatt rutiner og retningslinjer for identifisering, vurdering og rapportering av tap som skyldes operasjonelle hendelser. Det blir gjennomført jevnlig kontroll av utvalgte områder i selskapet, og det blir løpende vurdert om eksisterende kontrolltiltak er tilfredsstillende for å avdekke og hindre tap som følge av operasjonelle hendelser.

Operasjonell risiko rapporteres kvartalsvis til styret. Det er i 2022 ikke avdekket forhold som er kritisk for selskapets virksomhet.

Compliancerisiko overvåkes og styres som en del av selskapets strukturerte tilnærming til operasjonell risiko, og rapporteres kvartalsvis til styret. Selskapet har lav toleranse for compliancerisiko. Dette innebærer blant annet at selskapet er, og skal være, en profesjonell og tillitsfull aktør i markedet, overfor både kunder, ansatte, investorer og samfunnet for øvrig.

Selskapet arbeider kontinuerlig for å sikre etterlevelse av lover og forskrifter i alle ledd, og styret legger til grunn at nødvendige endringer og tilpasninger iverksettes fortløpende.

Soliditet

Selskapet rapporterer kapitaldekning etter standardmetoden, og gjennomfører minimum årlig en prosess for å vurdere samlet risiko- og kapitalbehov (ICAAP). Selskapets soliditet er tilfredsstillende ut ifra forventninger om vekst, og er godt tilpasset gjeldende kapitalkrav.

Finansdepartementet besluttet å øke det motsykliske kapitalbufferkravet med 1 prosentpoeng i 2022. Dette har ført til en tilsvarende økning i selskapets minimumskrav til

kapitaldekning (ansvarlig kapital), kjernekapital og ren kjernekapital.

	Kapitaldekning 31.12.2022	Kapitalkrav 31.12.2022
Ansvarlig kapital	20,3 %	18,1 %
Kjernekapital	18,3 %	16,1 %
Ren kjernekapital	17,1 %	14,6 %

Selskapets uvektede kjernekapitalandel (Leverage Ratio) var 13,9 % per 31.12.2022. Til sammenligning var denne 13,0 % per 31.12.2021.

Ved utgangen av året hadde selskapet en buffer på 413 millioner kroner over krav til ren kjernekapitaldekning.

Likviditets- og finansieringsrisiko

Selskapet gjennomfører minimum årlig en vurdering av egen likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP) som en del av ICAAP.

Styret i Brage Finans vedtar årlig en likviditetsstrategi med overordnede retningslinjer for styring av likviditets- og finansieringsrisiko. Retningslinjene, herunder styringsmål og rammer, skal sikre at selskapet til enhver tid har tilstrekkelig stabil og langsiktig finansiering ut ifra selskapets eierstruktur og utlånsprofil.

Selskapets utlån til kunder finansieres i dag ved lån hos banker og obligasjonslån i det eksterne gjeldsinvestormarkedet. Selskapets utlånsportefølje har en forventet gjennomsnittlig løpetid på 3-4 år, hvilket medfører at det til enhver tid er god likviditetstilgang i form av innbetalinger fra kunder.

Selskapets likviditetssituasjon styres på overordnet nivå gjennom Liquidity Coverage Ratio (LCR), Net Stable Funding Ratio (NSFR), og stresstester. Kravene til likviditetsreserve er regulert i CRR/CRD IV-forskriften. Det kvantitative minstekravet til LCR og NSFR er 100 %.

Ved utgangen av 2022 var selskapets indikatorer for LCR og NSFR begge 113 %.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som følger av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulike gjenstående rentebindingstider. Selskapet tilbyr utelukkende produkter med administrativt fastsatte rentebetingelser (flytende rente eller nitor + margin), og det tilbys ikke fastrentebetingelser. Rentebindingen i selskapets finansielle instrumenter og produkter er i stor grad sammenfallende. Renterisikoen er derfor hovedsakelig knyttet til lovfestede varslingsfrister til kundene.

Risiko for vesentlige resultateffekter som følge av renterisiko blir vurdert som en del av ICAAP/ILAAP.

Samfunnsansvar

Selskapet legger stor vekt på å integrere hensynet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon i sine forretningsstrategier, i sin daglige drift og i forholdet til sine interessenter.

Selskapet ønsker å bidra til bærekraftig vekst for næringslivet og mener at lokal tilhørighet, tett kundeoppfølging og effektive teknologiske løsninger vil gi den beste kundeopplevelsen.

Bærekraft for Brage Finans handler også om å ha en forsvarlig utlånspolitikk. Det skal ikke ytes finansiering til kunder som utvikler eller selger produkter som har særlig negativ effekt på miljø, natur eller menneskelige forhold, eller til kunder som åpenbart ikke kan betjene finansieringen.

Se selskapets samfunnsansvarsrapport for mer detaljer om hvordan selskapet arbeider med bærekraft i sine prosesser. Rapporten er tilgjengelig på selskapets hjemmeside.

Selskapets redegjørelse knyttet til åpenhetsloven vil bli publisert på Brage.no innen fristen 30.06.2023.

KLIMARISIKO

Selskapet ønsker å bidra til en bærekraftig utvikling og vekst for næringslivet ved lokal tilhørighet og tett oppfølging av selskapets kunder. For Brage Finans innebærer bærekraft blant annet å ta ansvar for hvordan selskapet påvirker miljøet. Brage Finans største påvirkning i samfunnet skjer gjennom selskapets leasing- og utlånsvirksomhet.

Det er gjennom selskapets leasing- og utlånsvirksomhet at selskapet er utsatt for klimarisiko. For Brage Finans vil klimarisiko være tett koblet opp mot kredittrisiko. Selskapet må til enhver tid være oppdatert på den teknologiske utviklingen slik at man bidrar til at objektene som finansieres er med på å støtte opp under målet om et nullutslippssamfunn.

Selskapet har gjennom sin strategi satt seg mål å bidra til mer samfunnsnyttige og bærekraftige investeringer. Brage Finans ønsker å fremme miljøvennlige valg hos kundene. Dette gjøres blant annet ved å tilby Grønne Billån hvor finansiering av nullutslippsbiler tilbys spesielt gunstige betingelser.

Selskapet vurderer kontinuerlig mulighetene for å kunne tilby kundene finansielle produkter som bidrar til en bærekraftig utvikling.

ETIKK

Brage Finans er avhengig av omverdenens tillit. Kunder, offentlige myndigheter, finansinstitusjoner og andre må til enhver tid ha tillit til selskapets profesjonalitet og integritet. Dette fordrer at ansatte og tillitsvalgte i Brage Finans opptre med aktsomhet, redelighet og objektivitet, herunder at man lojalt retter seg etter det regelverk og de vilkår som myndighetene fastsetter.

Brage Finans har utarbeidet etiske retningslinjer som skal følges av alle ansatte når de utfører sitt arbeid eller representerer Brage Finans. De etiske retningslinjene omfatter blant annet forholdet mellom fritid og arbeid, privatøkonomi, service og tillit, habilitet, taushetsplikt og forholdet til kunder, leverandører og forretningsforbindelser. Videre fastslår de at ansatte i Brage Finans ikke skal motta vederlag i noen form fra kunder, leverandører eller forretningsforbindelser, da slike

ytelser kan påvirke den enkeltes beslutning. Ingen ansatte må motta personlige gaver eller naturalytelser, utover mindre oppmerksomheter, uten at dette rapporteres til overordnede.

De etiske retningslinjene er en del av ansettelseskontrakten som gjennomgås og signeres av alle nyansatte. Videre skal alle ansatte, sammen med selskapets årlige risikovurdering og internkontroll, bekrefte at de er kjent med innholdet i de etiske retningslinjene, samt selskapets taushetserklæring og datadisiplinerklæring.

ANTI-HVITVASKING OG KORRUPSJON

Etterlevelse av hvitvaskingsloven med forskrift er integrert i Brage Finans sitt kundebehandlingssystem og følges opp i selskapets egenkontrollprogram. Styret vedtar årlig selskapets overordnede risikovurdering og retningslinjer for etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Styret mottar kvartalsvis rapporter om hvitvaskingsarbeidet i Brage Finans.

Ved ansettelse i Brage Finans gjennomfører alle nyansatte e-læringskurs i tiltak mot hvitvask og terrorfinansiering. Innen tre år må alle ansatte på oppfriskningskurs. Selskapet har sammen med andre finansieringsselskaper utviklet et e-læringsprogram som gjennomføres av selskapets samarbeidende forhandlere.

Dersom det avdekkes svindel arbeider selskapet aktivt for å gjenvinne de finansierte objekter for å unngå at de gjenbrukes til samfunnsskadelig aktivitet.

Det er nulltoleranse for korrupsjon i Brage Finans. Selskapets etiske retningslinjer ivaretar hvordan den enkelte skal opptre mot kunder, leverandører og forretningsforbindelser for å unngå at det skapes et skjult avhengighetsforhold eller for å påvirke en handling.

Det er ikke rapportert saker som kan defineres som korrupsjon i 2022.

YTRE MILJØ

Selskapets virksomhet forurensar ikke det ytre miljø utover det som anses å være normalt for en virksomhet av denne typen.

Brage Finans ble i 2022 re-sertifisert som Miljøfyrtårn etter kriteriene for bank og finans. I forbindelse med Miljøfyrtårn sertifiseringen er selskapet forpliktet til å føre et eget klimaregnskap hvor selskapets energiforbruk, avfall og transport måles. For å redusere utslipp knyttet til reisevirksomhet benytter både selskapets styre og ansatte i større grad elektroniske møteløsninger.

Brage Finans har vært klimanøytral siden 2021. Klimanøytralitet skal fortrinnsvis oppnås ved egne handlinger, men dersom dette ikke er tilstrekkelig kan selskapet kompensere sine utslipp ved kjøp av klimakvoter. I 2022 kjøpte Brage Finans 40 klimakvoter for å kompensere for sitt CO₂ utslipp. Klimaregnskap og klimasertifikat er tilgjengeliggjort på selskapets hjemmeside.

Selskapet etablerte i 2020 et grønt rammeverk. Rammeverket ble gitt klassifisering «Dark Green» med

«Good Governance» fra CICERO. Høsten 2022 ble rammeverket oppdatert, og i januar 2023 mottok selskapet på nytt Cicero sitt kvalitetsstempel «Dark Green» med «Good Governance». Rammeverket gjør det mulig for selskapet å utstede grønne obligasjoner.

For flere detaljer om Brage Finans sitt arbeid med klima og miljøspørsmål, se selskapets samfunnsansvarsrapport.

ARBEIDSMILJØ OG LIKESTILLING

Brage Finans skal være en trygg og god arbeidsplass for alle ansatte. Selskapet har som mål å sikre et godt fysisk arbeidsmiljø og gode psykososiale forhold, og har nulltoleranse for diskriminering. Det arbeides systematisk med HMS og selskapet jobber målrettet for å fremme likestilling og mangfold.

Det var 114 ansatte i selskapet ved utgangen av året, inkludert vikarer og timehjelper. Totalt sykefravær i året har vært 4,2 %. Langtidssykefraværet utover 8 uker var kun 0,2 %. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen.

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av 114 ansatte per 31.12.22 er 55 kvinner og 59 menn. I selskapets ledergruppe er det en jevn fordeling mellom kjønnene.

For mer detaljer om hvordan selskapet arbeider for å fremme likestilling, se selskapets samfunnsansvarsrapport.

VARSLING

Brage Finans har etablerte varslingsrutiner. Rutinen er presentert for alle ansatte, og gjort tilgjengelig i selskapets personalhåndbok. Det er viktig for selskapet å ha gode varslingsrutiner. Varpling skal behandles konfidensielt, og varslere skal beskyttes mot gjengjeldelse.

Det har i 2022 ikke vært varslings saker som har omhandlet trakassering eller interne kritikkverdige forhold.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Selskapet er underlagt finansforetaksloven og retningslinjer fra Finanstilsynet. Selskapets organisering og drift er i tråd med gjeldende regelverk. Videre tilstreber selskapet i sin organisering og drift å følge anbefaling fra norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

Styret har utarbeidet et årshjul som det organiserer sitt arbeid etter. Hovedfokus har vært oppfølging av drift, risiko- og kapitalstyring, samt strategi og rammebetingelser. Det ble i 2022 avholdt 8 styremøter og 4 styrevedtak via e-post korrespondanse.

Styret har som ledd i sitt arbeid samlet fungert som revisjonsutvalg og risikoutvalg. I tillegg har styret oppnevnt et kredittutvalg og et godtgjørelsesutvalg. Utvalgene skal se til at selskapet har en uavhengig og effektiv ekstern revisor, og at regnskaps- og risikorapporteringen er i samsvar med lover og forskrifter. Videre skal utvalgene organisere og fastsette retningslinjer for internrevisjon og sikre at godtgjørelsesordningene er i samsvar med selskapets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Styret har etablert et kredittutvalg som har fullmakt til å beslutte store kredittsaker på vegne av styret.

Selskapets internrevisor er underlagt styret og har møterett i styret. Styret godkjenner internrevisors årsplan og ressursbehov. Administrasjonen oppsummerer det enkelte internrevisjonsoppdrag, og internrevisor avgir en årsrapport til styret.

Det er styrets oppfatning at selskapets virksomhetsstyring er tilfredsstillende og i overensstemmelse med gjeldende regelverk og retningslinjer.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for det avlagte årsregnskapet.

STYREANSVARSFORSIKRING

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Styreansvarsforsikringen har en dekning på 10 millioner kroner.

FREMTIDSUTSIKTER

Etter to år med pandemi var inngangen til 2022 preget av optimisme. Russlands invasjon av Ukraina bidro imidlertid at 2022 også ble et år preget av usikkerhet og urolige finansmarkeder. Verdensøkonomien har vært farget av råvaremangel, logistikkutfordringer og høy prisvekst. Norsk økonomi går dog fortsatt bra. Noen bransjer opplever likevel utfordringer knyttet til økte råvarepriser og økte renter. Ifølge Norges Bank har den høye konsumprisveksten og de økte rentene bidratt til å dempe etterspørselen allerede.

Økt inflasjon, økte renter og usikkerhet i finansmarkedene bidrar til at bedriftsledere rundt om i landet rapporterer om lavere forventet vekst og dermed lavere investeringer i den nærmeste fremtid. Usikkerhet om fortsatt krig i Ukraina og usikkerhet om de globale vekst- og inflasjonsutsiktene ser ut til å vedvare inn i første kvartal 2023.

Usikkerheten som nevnt over kan, kombinert med et fortsatt stramt arbeidsmarked, føre til en dempet investeringsvilje i næringslivet generelt og dermed avtagende vekst fremover.

Husholdningene ser ut til å ha vært villige til å bruke oppsparte midler så langt. Dette henger sammen med at arbeidsmarkedet fortsatt er svært sterkt, med rekordlav arbeidsledighet og mange ledige stillinger. Det rapporteres nå om tegn til stagnasjon i det norske forbruket, mens land i resten av Europa merker en direkte nedgang. Økte strømpriser og rentehevinger gjennom høsten har dog ikke ført til en nedgang i registrerte antall biler, nyregistreringer ei heller i økt andel privatkunder som ber om avdragsutsettelse på sine billån.

Til tross for høstens økte strømpriser og rentehevinger, nedgang i privates reallønn, samt innføring av merverdiavgift og vektavgift på el-biler, har Brage Finans ikke sett en nedgang i markedet for billån. Enkelte spår en nedgang i salg av nye biler i 2023, men dette er beheftet med stor usikkerhet. Dersom det blir en midlertidig nedgang i salg av nye dyre elbiler, så vil det kunne slå positivt ut for bruktbilsalget og salget av rimeligere elbiler. Andre i bransjen spår også at man kanskje vil se en dreining mot mer privat lease eller bilabonnement.

Brage Finans sin unike eierstruktur, med solide banker i ryggen, bidrar til at selskapet står godt rustet til å møte det nye året. Det at selskapet nå har fått fotfeste som en landsdekkende aktør underbygger dette ytterligere.

Styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderingen av fremtidige forhold.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGER

Styret foreslår at årets resultat etter skatt på 278,1 millioner kroner overføres til annen egenkapital

Bergen, 26. januar 2023

Styret i Brage Finans AS

Jan Erik Kjerpeseth
(styrets leder)

Lasse Kvinlaug
(styrets nestleder)

Kim F. Lingjærde
(styremedlem)

Kenneth Engedal
(styremedlem)

Espen Eriksen
(styremedlem)

Tor Olav Langeland
(styremedlem)

Tor Arne Ness
(styremedlem)

Trond-Are Bø
(ansattrepresentant)

Jack Iversen
(administrerende direktør)

(elektronisk signert)

Årsregnskap og noteopplysninger

Resultatregnskap	16
Utvidet resultatregnskap	16
Balanse	17
Kontantstrømoppstilling	18
Endringer i egenkapital	19
Note 1 Regnskapsprinsipper	20
Note 2 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	23
Note 3 Segmentinformasjon	24
Note 4 Klassifikasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser	25
Note 5 Netto renteinntekter	25
Note 6 Gebyr- og provisjonsinntekter	26
Note 7 Andre driftsinntekter og andre driftskostnader	26
Note 8 Lønnskostnader, godtgjørelser m.m.	27
Note 9 Pensjoner	27
Note 10 Immaterielle eiendeler	28
Note 11 Varige driftsmidler	28
Note 12 Risikoforhold	29
Note 13 Risikoklassifisering av kredittporteføljen	31
Note 14 Utlån fordelt på sektor og næring	33
Note 15 Beskrivelse av nedskrivningsmodell etter IFRS 9	34
Note 16 Fordeling av utlån mellom ulike trinn i IFRS 9	37
Note 17 Nedskrivning på utlån	38
Note 18 Misligholdte og tapsutsatte engasjement	40
Note 19 Kapitaldekning	41
Note 20 Forfallstruktur balanseposter	42
Note 21 Skatt	43
Note 22 Andre eiendeler	43
Note 23 Anleggsmidler holdt for salg	43
Note 24 Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	44
Note 25 Leiefinansieringsavtaler	44
Note 26 Gjeld til kredittinstitusjoner	44
Note 27 Obligasjonsgjeld, ansvarlig lånekapital og hybridkapital	45
Note 28 Annen gjeld	46
Note 29 Avsetninger	46
Note 30 Poster utenom balansen	46
Note 31 Bundne midler	46
Note 32 Egenkapital	46
Note 33 Aksjekapital og aksjonærinformasjon	47
Note 34 Transaksjoner med nærstående parter	47
Note 35 Leieavtaler	48
Note 36 Tilknyttede selskaper	48
Note 37 Hendelser etter balansedagen	48
Kvartalstall	49
Revisors beretning	50

Resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Note	2022	2021
Renteinntekter og lignende	5, 34	1.042.527	692.047
Rentekostnader og lignende	5, 26, 27, 34, 35	-416.948	-169.085
Netto renteinntekter	1	625.579	522.962
Gebyrer og provisjonsinntekter	6	23.413	18.486
Gebyrer og provisjonskostnader	34	-104.656	-102.659
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	36	-4.601	-727
Netto verdiendring verdipapirer	24	1.291	330
Andre driftsinntekter	7	23.179	16.125
Netto driftsinntekter	1	564.205	454.517
Lønn og generelle administrasjonskostnader	8, 9	-98.460	-82.327
Andre driftkostnader	7	-34.811	-25.032
Avskrivninger	10, 11, 35	-20.001	-19.132
Sum driftskostnader	1	-153.273	-126.492
Driftsresultat før tap		410.932	328.025
Tap og nedskrivninger på utlån	1, 18	-45.614	-41.712
Ordinært resultat før skattekostnad		365.318	286.314
Skattekostnad	1, 21	-87.230	-69.908
Resultat for regnskapsåret		278.088	216.406
Disponeringer			
Overført til annen egenkapital	32	278.088	216.406
Sum disponert		278.088	216.406
Resultat etter skatt som % av forvaltningskapital		1,3 %	1,2 %

Utvidet resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2022	2021
Resultat for regnskapsåret	278.088	216.406
Poster bokført over utvidet resultat	-	-
Skatteeffekt	-	-
Totalresultat for regnskapsåret	278.088	216.406

Balanse

<i>Beløp i tusen kroner</i>	<i>Note</i>	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER			
Kontanter og kontantekvivalenter	20, 31, 34	268.826	118.094
Netto utlån til kunder	12-20, 25	20.375.011	16.955.558
Rentebærende verdipapirer	20, 24	118.505	117.214
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	20, 36	39.520	44.121
Immaterielle eiendeler	10, 19, 20	41.245	37.472
Varige driftsmidler	11, 20	35.026	31.378
Andre eiendeler	20, 22	75.945	51.569
Anleggsmidler holdt for salg	20, 23	12.487	8.982
SUM EIENDELER		20.966.565	17.364.389
GJELD OG EGENKAPITAL			
Innlån fra kredittinstitusjoner	20, 26, 34	331.268	585.098
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20, 27	16.812.213	13.838.922
Annen gjeld	9, 20, 28	50.579	37.009
Utsatt skatt	20, 21	243.590	214.171
Avsetninger	20, 21, 29, 31, 34	178.095	114.283
Ansvarlig lånekapital	19, 20, 27	336.551	235.681
Sum gjeld		17.952.296	15.025.165
Aksjekapital	32, 33	423.735	410.066
Overkurs	32	1.476.324	1.089.992
Hybridkapital	19, 27, 32	185.000	175.000
Opptjent annen egenkapital	32	929.211	664.166
Sum egenkapital	19, 20	3.014.269	2.339.224
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		20.966.565	17.364.389

Bergen, 26. januar 2023
Styret i Brage Finans AS

Jan Erik Kjerpeseth
(styrets leder)

Lasse Kvinlaug
(styrets nestleder)

Kim F. Lingjærde
(styremedlem)

Kenneth Engedal
(styremedlem)

Espen Eriksen
(styremedlem)

Tor Olav Langeland
(styremedlem)

Tor Arne Ness
(styremedlem)

Trond-Are Bø
(ansattrepresentant)

Jack Iversen
(administrerende direktør)

(elektronisk signert)

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner	2022	2021
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		
Resultat før skattekostnad	365.318	286.314
Urealiserte verdiendringer	-1.291	-330
Avskrivninger	20.001	19.132
Endring i utlån	-3.419.454	-2.805.754
Endring i gjeld kredittinstitusjoner	-253.830	-440.481
Endring i obligasjonsgjeld	2.973.290	2.699.166
Endring i ansvarlig lånekapital	100.870	159
Endring i leverandørgjeld	13.570	-631
Endring i andre eiendeler	-27.881	7.544
Endring i andre tidsavgrensningsposter	7.958	40.968
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-221.448	-193.913
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av rentebærende vedipapirer	1	-
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1.360	-343
Utbetalinger ved investering i immaterielle eiendeler	-18.965	-19.648
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-	-44.849
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-20.324	-64.839
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger knyttet til hybridkapital	-113.043	-8.106
Utbetalinger knyttet til leieforpliktelser	-4.453	-3.608
Innbetalinger ved opptak av ny hybridkapital	110.000	-
Innbetalinger ved emisjon med aksjonærer	400.000	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	392.504	-11.714
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	150.732	-270.466
Likviditetsbeholdning pr 01.01.	118.094	388.561
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.	268.826	118.094

Endringer i egenkapital

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Aksjekapital	Overkurs	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.2021	410.066	1.089.992	175.000	455.866	2.130.924
Årsresultat 2021	-	-	-	216.406	216.406
Renter og omkostninger fondsobligasjon	-	-	-	-8.106	-8.106
Egenkapital 31.12.2021	410.066	1.089.992	175.000	664.166	2.339.224
Kapitalforhøyelse	13.669	386.331	-	-	400.000
Årsresultat 2022	-	-	-	278.088	278.088
Utstedelse av fondsobligasjon	-	-	110.000	-	110.000
Innfrielse av fondsobligasjon	-	-	-100.000	-	-100.000
Renter og omkostninger fondsobligasjon	-	-	-	-13.043	-13.043
Egenkapital 31.12.2022	423.735	1.476.324	185.000	929.211	3.014.269

Note 1 Regnskapsprinsipper

1. GENERELT

Brage Finans AS er et finansieringsselskap med hovedkontor i Bergen. Selskapets virksomhetsområde er finansiering av løsøre, herunder leasing (leiefinansieringsavtaler) og salgspantlån. Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere av kapitalvarer og gjennom eget salgsapparat.

Alle beløp i regnskap og noter er oppgitt i tusen kroner dersom ikke annet er angitt spesifikt.

2. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og forskriften om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak (Forskrift 16.12.1998 nr. 1240). Med mindre annet følger av forskriften er årsregnskapet utarbeidet i samsvar med IFRS.

3. RESULTATPOSTER

Renteinntekter og gebyrer

Inntektsført renteinntekt beregnes ved å benytte effektiv rentes metode på brutto balanseført eiendel.

Estimat på fremtidige salgsgevinster ved leasing fordeles over leieperioden og en forholdsmessig andel av gevinsten inntektsføres som en del av leieinntekten som en tilnærming til effektiv rentes metode.

Etableringsgebyr og lignende som belastes kunden ved avtaleinngåelse balanseføres og periodiseres over engasjementets løpetid, såfremt disse overstiger direkte interne og eksterne utgifter knyttet til innvilgelse og utbetaling.

Termingebyr resultatføres som en del av renteinntekt, som en tilnærming til effektiv rentes metode.

Rentekostnader

Selskapet periodiserer rentekostnader på obligasjonsgjeld og lån fra kredittinstitusjoner over lånets løpetid. Transaksjonskostnader knyttet til utstedelse av gjeld samt over-/underkurs ved utstedelse, periodiseres sammen med ordinære rentekostnader.

Netto gebyr og provisjonskostnader

Brage Finans betaler provisjonskostnader til distributører knyttet til formidling av lån og leasingavtaler.

Utbetalte provisjonskostnader periodiseres og kostnadsføres over avtalens forventede løpetid.

Pensjoner

Selskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningen er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene bokføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger. AFP innregnes som en innskuddsordning og premiebetalingene kostnadsføres fortløpende.

I tillegg til selskapets ordinære tjenestepensjonsordning, er det inngått avtale om tilleggspensjon for lønn over 12G for medlemmer av ledergruppen. Videre har selskapet en usikret førtidspensjonsavtale for administrerende direktør som dekkes over drift.

Tap og nedskrivninger på utlån

Periodens resultatførte nedskrivninger for utlån består av endringer i tapsavsetning for misligholdte engasjementer, samt endringer i avsetning for tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer. I tillegg inkluderer resultatposten konstaterte tap for perioden.

4. BALANSEPOSTER

Leiefinansiering (leasing)

Selskapets leasingavtaler er vurdert og definert som finansielle leieavtaler. Leasingavtalene behandles regnskapsmessig som utlån og føres i balansen til kostpris, redusert med eventuelle forskudd/startleie. Leieinntektene beregnes etter annuitetsprinsippet. Rentedelen i leasingleien resultatføres som renteinntekter, mens avdragsdelen reduserer balanseverdien av leiefinansieringsavtalen. Kontrakter med garantert restverdi nedbetales til restverdi over avtalens løpetid.

For leieavtaler uten restverdi beregnes et estimat på fremtidig salgsgevinst. Gevinsten fordeles lineært over avtalens løpetid og forholdsmessig andel balanseføres sammen med bokført verdi av leiefinansieringsavtaler slik at utlån reflekterer en tilnærming til amortisert kost.

Skattemessig avskrives leasinggjenstandene etter saldometoden, det vil si etter gjeldende avskrivningssatser for varige driftsmidler, avhengig av gjeldende saldogrupper for de underliggende gjenstandene.

Nedbetalingslån

Utlån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted. Avdrag bokføres som reduksjon på lånesaldo. Provisjoner til forhandlere og agenter balanseføres som del av utlån og periodiseres over forventet løpetid som en tilnærming til amortisert kost.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Nedskrivningene skal være forventingsrettede og framoverskuende. Den generelle modellen for nedskrivning av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler målt til amortisert kost, og hvor det ikke er inntruffne tap ved førstegangsinnregning.

Målingen av avsetningen for forventet kredittap i den generelle modellen avhenger av om kreditttrisikoen har økt vesentlig siden opprinnelig innregning. Ved førstegangsinnregning og når kreditttrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kreditttrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden.

Selskapet har etablert en metode for å vurdere om kredittrisikoen etter førstegangsinnregning har økt vesentlig ved å beregne endring i risiko for mislighold over gjenværende levetid av det finansielle instrumentet. Se note 15 for nærmere beskrivelse. Forventet kredittap er beregnet som et vektet snitt av nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid i ulike scenarier, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og de kontantstrømmer som selskapet forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangsinnregning. Selskapet har ikke identifisert slike engasjement.

Metodikken under IFRS 9 innebærer noe større volatilitet i nedskrivninger og er basert på økonomiske utsikter. Det må forventes at nedskrivninger kommer tidligere etter IFRS 9 enn ved IAS 39. Dette vil være spesielt merkbart ved inngangen til en nedgangskonjunktur.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter der Brage Finans har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse antas å foreligge dersom et foretak direkte eller indirekte kontrollerer 20 prosent eller mer av stemmerettene i foretaket som det er investert i, med mindre det kan klart godtgjøres at dette ikke er tilfelle. Motsatt gjelder at dersom et foretak direkte eller indirekte kontrollerer mindre enn 20 prosent av stemmerettene i foretaket som det er investert i, antas det at foretaket ikke har betydelig innflytelse, med mindre det klart kan godtgjøres at foretaket har slik innflytelse. Det at investor eier en vesentlig del eller en flertallsandel, utelukker imidlertid ikke at et annet foretak kan ha betydelig innflytelse. Investering i tilknyttet selskap regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investeringen til anskaffelseskost.

Varige driftsmidler

Driftsmidler til eget bruk balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid, 3-15 år. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøpet.

Immaterielle eiendeler

Utvikling av programvare klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt. Utgifter til utvikling av programvare balanseføres dersom verdien ansees som vesentlig og forventes å ha en varig verdi. Aktivert programvare avskrives lineært over forventet levetid, 3-5 år. Utgifter til å opprettholde økonomisk verdi av IKT systemer klassifiseres som vedlikehold og kostnadsføres direkte.

Finansielle instrumenter

Investeringer i pengemarkedsfond klassifiseres som markedsbaserte finansielle omløpsmidler som inngår i en handelsportefølje. Investeringene balanseføres til virkelig verdi og verdiendringer resultatføres under «Netto verdiendringer verdipapire» i resultatregnskapet.

Andre fordringer

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsgordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes individuelt for hver fordring.

Avsetninger og annen gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Fondsobligasjoner

Fondsobligasjoner klassifiseres som del av egenkapital. Utbetalt rente er å regne som utdeling av utbytte og bokføres direkte mot opptjent egenkapital.

Utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Inntekter og kostnader omregnes med transaksjonskurs. Langsiktig og kortsiktig gjeld vurderes til pålydende.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skatt/skattefordel beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt/-skattefordel bokføres til nominelt beløp.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Segmentinformasjon

Selskapets virksomhet er inndelt i virksomhetssegmentene bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Inndelingen er basert på intern ledelsesrapportering og ressursallokering. Det rapporteres ikke geografiske segment. All selskapets inntekt og aktivitet er i Norge.

5. ENDRINGER I REGNSKAPSREGLER

Per 31.12.2022 er det ingen kjente fremtidige endringer i regnskapsprinsipper som får konsekvenser for regnskapet til Brage Finans.

Note 2 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av årsregnskapet har ledelsen benyttet estimater og forutsetninger, og gjort skjønnsmessige vurderinger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper, herunder regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og estimatene som benyttes er basert på beste skjønn og forutsetninger som er vurdert å være realistiske på balansetidspunktet. Ny informasjon og fremtidige hendelser kan medføre vesentlig endring av estimater med tilhørende endring i regnskapsførte størrelser.

Tap på utlån

Selskapets modell for beregning av tap på utlån krever bruk av skjønn på flere nivå. For nærmere beskrivelse av tapsmodellen vises til note 15.

De vesentligste elementene som er underlagt stor grad av skjønnsmessige vurderinger er omtalt under.

- Tapsmodellen benytter fremtidsrettede makrovariabler i ulike scenarier, og fastsettelse av disse krever bruk av skjønn. Fremtidsrettet makroinformasjon er spesielt krevende i tider med høy usikkerhet. For vurdering av makroutsikter har selskapet tatt utgangspunkt i Pengepolitisk Rapport fra Norges Bank, rapport fra SSB, samt konjunkturtendenser, som benyttes inn i en egen kalibreringsmodell. Videre gjøres det skjønnsmessige vurderinger for å overføre makrosynet til bransjespesifikke PD-baner og depotverdier.
- Prosessen for å identifisere engasjementer til watchlist innebærer betydelige skjønnsmessige vurderinger.
- Individuelle tapsvurderinger blir gjort for vesentlige engasjement på watchlist hvor de foreligger objektive indikasjoner på at det har inntruffet en eller flere hendelser siden førstegangsinnregning av eiendelen, og som forventes å innebære en risiko for redusert betjeningsevne. I disse tilfellene vil det bli anvendt skjønn både i en kvalitativ vurdering av de objektive indikasjoners påvirkning på betjeningsevne, og ved estimering av mulig tapsstørrelse.

Fremtidig salgsgevinst på leiefinansieringsavtaler

Brage Finans tilbyr leiefinansieringsavtaler med og uten restverdi. Avtaler med garantert restverdi nedbetales til restverdi beløpet over avtalens løpetid. Ved utløp av leiefinansieringsavtaler uten restverdi (full-pay-out-lease) kan kunden kjøpe ut gjenstanden. Dette beløpet vil være en salgsgevinst for selskapet.

Selskapet inntektsfører forventede fremtidige salgsgevinster på bakgrunn av estimerte fremtidige salgsgevinster knyttet til den løpende porteføljen av leiefinansieringsavtaler uten restverdi. Estimatet bygger på historiske salgsgevinster, og innebærer skjønnsmessige vurderinger.

Forventet løpetid ved periodisering av provisjonskostnader knyttet til billån.

Provisjonskostnader knyttet til billån periodiseres over avtalenes forventede løpetid. Bilforhandlersamarbeidet startet opp i 2018, og selskapet har relativt kort historikk med å utbetale provisjoner til forhandlere for salgspantlån. Estimat på forventet løpetid bygger på selskapets historikk og erfaring, men også bransjestatistikk fra blant annet Finansieringsselskapenes forening (Finfo).

Note 3 Segmentinformasjon

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er hensiktsmessig å rapportere med tanke på styring og kontroll. Segmentene er inndelt i bedriftsmarked og privatmarked.

- Bedriftsmarked (BM): hovedvirksomhetsområdet i dette segmentet er leasingfinansiering til bedrifter.
- Privatmarked (PM): hovedvirksomhetsområdet i dette segmentet er lånefinansiering av kjøretøy til privatpersoner i form av salgspantlån.

Driftskostnader er direkte allokert til de ulike segmentene, med unntak av IT-kostnader, stabsrelaterte kostnader, og avskrivninger. For disse kostnadspostene benyttes det allokeringsnøkler med utgangspunkt i porteføljestørrelse.

Selskapet har kun inntekter i Norge.

2022	BM	PM	Totalt
Resultatregnskap			
Netto renteinntekter	413.700	211.878	625.579
Netto provisjon og andre driftsinntekter	-11.104	-50.270	-61.373
Netto driftskostnader	-100.515	-52.758	-153.273
Tap og nedskrivninger	-41.014	-4.600	-45.614
Ordinært resultat før skattekostnad	261.068	104.251	365.318
Skattekostnad	-62.338	-24.893	-87.230
Resultat for regnskapsåret	198.730	79.358	278.088
Balanse			
Brutto utlån	14.424.726	6.081.414	20.506.139
Nedskrivninger	-117.077	-14.050	-131.128
Netto utlån til kunder	14.307.648	6.067.363	20.375.011

2021	BM	PM	Totalt
Resultatregnskap			
Netto renteinntekter	329.735	193.227	522.962
Netto provisjon og andre driftsinntekter	-19.191	-49.254	-68.445
Netto driftskostnader	-81.332	-45.160	-126.492
Tap og nedskrivninger	-32.217	-9.495	-41.712
Ordinært resultat før skattekostnad	196.996	89.318	286.314
Skattekostnad	-48.100	-21.808	-69.908
Resultat for regnskapsåret	148.896	67.510	216.406
Balanse			
Brutto utlån	11.707.673	5.377.849	17.085.522
Nedskrivninger	-115.971	-13.994	-129.964
Netto utlån til kunder	11.591.702	5.363.855	16.955.558

Note 4 Klassifikasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Tabellen under viser klassifisering av finansielle eiendeler og finansiell gjeld i henhold til IFRS 9. Tabellen angir også nivå i verdsettelseshierarkiet for finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi.

Nivå 1: Finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt ved bruk av ukorrigerede, observerbare, markedsverdier. Dette omfatter noterte aksjer, derivater som handles på aktive markedsplasser, og øvrige verdipapirer med noterte markedsverdier.

Nivå 2: Instrumenter verdsatt basert på verdsettelsesteknikker hvor alle forutsetninger (all input) er basert direkte eller indirekte på observerbar markedsdata. Dette er verdier som kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr slike tjenester.

Nivå 3: Instrumenter verdsatt basert på verdsettelsesteknikker hvor minst én vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. I denne kategorien inngår investeringer i unoterte selskaper og fastrenteutlån hvor det ikke foreligger nødvendig markedsinformasjon.

	Klassifi- sering	Versettelses hierarki	Bokført verdi 31.12.2022	Bokført verdi 31.12.2021
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	Amortisert kost		268.826	118.094
Netto utlån til kunder	Amortisert kost		20.375.011	16.955.558
Rentebærende verdipapirer	Virkelig verdi over resultat	Nivå 2	118.505	117.214
Andre finansiell eiendeler	Amortisert kost		75.945	51.569
Sum finansielle eiendeler			20.838.287	17.242.435
Finansiell forpliktelser				
Innlån fra kredittinstitusjoner	Amortisert kost		331.268	585.098
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Amortisert kost		16.812.213	13.838.922
Ansvarlig lånekapital	Amortisert kost		336.551	235.681
Andre finansielle forpliktelser	Amortisert kost		228.675	151.293
Sum finansielle forpliktelser			17.708.706	14.810.994

Note 5 Netto renteinntekter

	2022	2021
Renteinntekter		
Renteinntekter av utlån og fordringer	1.033.355	691.353
Renter på bankinnskudd	9.173	694
Sum renteinntekter og lignende	1.042.527	692.047
Rentekostnader		
Lån fra kredittinstitusjoner	-9.415	-9.495
Obligasjonsgjeld	-401.763	-154.708
Andre rentekostnader	-5.771	-4.882
Sum rentekostnader og lignende	-416.948	-169.085
Netto renteinntekter og lignende	625.579	522.962

Fordeling av renteinntekter	2022	2021
Virksomhetsområder		
Leasing	610.221	399.182
Salgspantlån	423.134	292.171
Renteinntekter ekskl. bankinnskudd	1.033.355	691.353
Geografisk fordeling		
Norge	1.033.355	691.353
Renteinntekter ekskl. bankinnskudd	1.033.355	691.353

Note 6 Gebyr- og provisjonsinntekter

	2022	2021
Andre gebyrinntekter leasing	15.301	11.304
Andre gebyrinntekter lån	8.112	7.182
Sum gebyr- og provisjonsinntekter	23.413	18.486

For 2022 er all forsikringsinntekt klassifisert som andre driftsinntekter i resultatregnskapet. Tidligere var en del av disse klassifisert som gebyrer og provisjonsinntekter. Sammenligningstall er omarbeidet.

Note 7 Andre driftsinntekter og andre driftskostnader

	2022	2021
Andre driftsinntekter		
Forsikringsinntekter	16.425	12.771
Forlengelsesleie leasing	4.008	3.096
Andre inntekter	2.746	258
Sum andre driftsinntekter	23.179	16.125

For 2022 er all forsikringsinntekt klassifisert som andre driftsinntekter i resultatregnskapet. Tidligere var en del av disse klassifisert som gebyrer og provisjonsinntekter. Sammenligningstall er omarbeidet.

	2022	2021
Andre driftskostnader		
Husleie og andre driftskostnader knyttet til leide lokaler	1.709	1.232
Diverse honorarer (advokater, konsulenter mv.)	2.769	1.450
IT-kostnader	11.966	10.094
Porto, telefon og kontorkostnader	5.432	4.590
Øvrige driftskostnader	12.936	7.667
Sum andre driftskostnader	34.811	25.032

	2022	2021
Kostnadsført godtgjørelse til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	374	339
Andre attestasjonstjenester	101	156
Juridiske tjenester	-	-
Annen bistand	-	-
Sum godtgjørelse til ekstern revisor ekskl. mva.	475	495

Note 8 Lønnskostnader, godtgjørelser m.m.

	2022	2021
Lønnskostnader	73.781	61.723
Pensjoner	7.538	5.876
Arbeidsgiveravgift	11.558	9.614
Finansskatt	4.401	3.412
Andre lønnskostnader	673	1.263
Sum lønnskostnader	97.950	81.889
Generelle administrasjonskostnader	510	438
Sum lønnskostnader og generelle administrasjonskostnader	98.460	82.327

Det er ansatt 114 personer i selskapet ved utgangen av året, inkludert vikarer og timehjelper, mot 92 personer forrige år.

Ytelser til ledende ansatte	Lønn inkl. bonus	Pensjons- kostnad	Annen godtgjørelse
Administrerende direktør	2.723	739	67
Viseadministrerende direktør	2.468	327	55
Økonomi- og Finansdirektør (CFO)	1.798	210	46
Direktør Kreditt og Spesialengasjement	1.700	193	43

For administrerende direktør er det inngått egen sluttvederlagsavtale på inntil 12 måneders etterlønn, og en avtale om førtidspensjon fra 65-67 år.

Ytelser til styret	Styrehonorar
Jan Erik Kjerpeseth, styrets leder	120
Lasse Kvinlaug, styrets nestleder (18.05. - d.d.)	11
Stein Hannevik, styrets nestleder (01.01. - 18.05.)	79
Kim F. Lingjærde, styremedlem	90
Tor Arne Ness, styremedlem	90
Tor Olav Langeland, styremedlem	90
Kenneth Engedal, styremedlem (15.02. - d.d.)	34
Espen Eriksen, styremedlem (18.05. - d.d.)	11
Tor-André Grenersen, styremedlem (01.01. - 18.05.)	56
Alf Inge Flokketvedt, styremedlem (01.01. - 15.02.)	56
Trond-Are Bø, ansattrepresentant	90
Christine Brurås Solvi, ansattrepresentant observatør	45
Sum ytelser til styret	773

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til ledende ansatte i selskapet eller i styret.

Stein Hannevik, styrets nestleder i perioden 01.01. – 18.05., har i tillegg til styrehonorar mottatt kompensasjon med kr 15.000 for deltakelse i kredittutvalgsmøter gjennom året.

Note 9 Pensjoner

Selskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. AFP innregnes som en innskuddsordning og premiebetalingene kostnadsføres fortløpende.

I tillegg til selskapets ordinære tjenestepensjonsordning, er det inngått avtale om tilleggspensjon for lønn over 12G for medlemmer av ledergruppen. Tilleggspensjon er utformet som en innskuddsbasert ordning hvor det ytes 15 prosent innskudd av pensjonsgrunnlaget (lønn over 12G). Videre er det tilknyttet en uføredekning uten fripoliserett.

Selskapet har førtidspensjonsavtale med administrerende direktør, hvilket innebærer utbetaling av 66 % av lønn fra fylte 65 til 67 år med fradrag for estimert pensjon fra AFP og Folketrygden. Denne ordningen er ikke sikret og dekkes over selskapets drift.

Note 10 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler	Programvare / system	2022	2021
Anskaffelseskost 01.01.	99.502	99.502	79.855
Tilgang	18.965	18.965	19.648
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	118.468	118.468	99.502
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	62.031	62.031	46.917
Årets avskrivninger	15.193	15.193	15.114
Avgang avskrivninger	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	77.224	77.224	62.031
Balanseført verdi 31.12.	41.245	41.245	37.472
Årets avskrivninger	15.193	15.193	15.114
Forventet økonomisk levetid	3-5 år		
Avskrivningsplan	Lineær		

Note 11 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler	Bruksrett- eiendel	Kontor- maskiner	Inventar	Datautstyr	2022	2021
Anskaffelseskost 01.01.	32.319	65	3.128	1.530	37.043	36.742
Tilgang	7.097	166	504	689	8.457	343
Avgang	-	-	-26	-663	-690	-43
Anskaffelseskost 31.12.	39.416	232	3.606	1.556	44.809	37.043
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	3.232	47	1.440	944	5.664	1.646
Årets avskrivninger	3.972	50	302	485	4.809	4.018
Avgang avskrivninger	-	-	-26	-663	-690	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	7.204	98	1.716	765	9.783	5.664
Balanseført verdi 31.12.	32.212	134	1.890	790	35.026	31.378
Årets avskrivninger	3.972	50	302	485	4.809	4.018
Forventet økonomisk levetid	10 år	5 år	5-15 år	3 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 12 Risikoforhold

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde sine forpliktelser. Kredittrisiko i Brage Finans styres gjennom selskapets kredittstrategi, kredittrutiner og bevilgningsreglementet.

Kredittstrategien fastsettes minimum årlig av styret, og inneholder kredittretningslinjer, samt styringsmål og rammer for risikoprofil og risikokonsentrasjoner i selskapet. Det er satt styringsmål og rammer for porteføljekvalitet og konsentrasjonsrisiko, herunder rammer for store kunder. Porteføljekvalitet, risikomigrasjon og styringsrammer for risiko overvåkes og rapporteres kvartalsvis til styret.

Selskapet har innarbeidet bærekraftige kredittprosesser i selskapets kredittstrategi. Kredittstrategien skal støtte oppunder selskapets mål om å tilby kundene finansielle løsninger som bidrar til miljøvennlig og bærekraftig utvikling.

Styret er ansvarlig for selskapets kredittgivning og har delegert fullmaktsrammer til administrerende direktør som har videre delegert disse til direktør for kredittområdet. Fullmaktene er personlige og er knyttet opp mot kompetanse, engasjementsstørrelse og risiko. Styret har nedsatt et kredittutvalg som på vegne av styret behandler og fatter vedtak i kredittsaker utover administrerende direktør sine bevilgningsrammer.

Selskapet benytter seg av PD-modell fra ekstern leverandør til risikoklassifisering i kredittprosesser og porteføljestyling i privatmarkedet. For bedriftsmarkedet benytter selskapet internt utarbeidet PD-modell. Modellen baserer seg på scorekort fra ekstern leverandør, med tillegg av interne variabler.

Kredittbehandlingsrutiner, kredittstrategi og risikoklassifiseringsmodellene setter krav til hvilke kredittprosesser som skal benyttes i forbindelse med innvilgning og oppfølging av person- og bedriftsmarkedsengasjementer. Bærekraft er en del av selskapets kredittarbeid og kredittvurderinger. Brage Finans foretar beslutninger basert på en ansvarlig utlånsvirksomhet.

Kredittrisiko er det største risikoelementet i virksomheten. Utlånsvirksomheten får derfor tett oppfølging og overvåking. Alle kunder scores ved kredittbehandling, og næringslivsporteføljen re-scores hvert kvartal. Resultater fra re-scoringen benyttes sammen med andre overvåkningsløsninger blant annet til identifisering av risikomigrasjon og risikoutsatte engasjement på et tidlig stadium. Kreditter over en viss størrelse er gjenstand for minimum årlig engasjementsgjennomgang.

Operasjonell risiko

Brage Finans sin håndtering av operasjonell risiko følger Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter. Brage Finans gjennomfører årlig en prosess for identifisering, vurdering og rapportering av risikoområder i selskapet.

Ansvar for operativ styring og kontroll ligger hos den enkelte avdelingsleder/fagleder. Ansvar er nedfelt i den enkeltes stillingsinstrukser og ulike retningslinjer og rutiner. Overordnet styring og kontroll ivaretas av ledergruppen i selskapet. Internrevisor gjennomgår årlig selskapets internkontrollprosess, og gir sin tilbakemelding til styret i internrevisors årsrapport. Selskapets internkontrollprosess inneholder en vurdering av selskapets kontrolltiltak knyttet til de enkelte identifiserte risikofaktorer.

Selskapet har implementert prosedyrer for identifisering, vurdering og rapportering av tap knyttet til operasjonelle hendelser. Det blir jevnlig utført kontroller av utvalgte prosesser i selskapet. Så langt er det ikke observert vesentlige tap grunnet svikt i interne rutiner, systemsvikt, internt eller eksternt mislighold eller andre operasjonelle hendelser. Administrasjonen vurderer løpende om eksisterende kontrolltiltak er tilfredsstillende for å avdekke og hindre tap som følge av operasjonell risiko.

Styret og ledelsen er av den oppfatning at det er iverksatt gode tiltak som sikrer en tilfredsstillende styring og kontroll for håndtering av operasjonell risiko i selskapets nåværende form.

Likviditetsrisiko

Porteføljen har en forventet gjennomsnittlig løpetid på 3-4 år hvilket medfører at selskapet til enhver tid har god likviditetstilgang i form av innbetalinger fra kunder. Selskapets utlån til kunder finansieres i dag ved lån og trekkrettigheter hos banker samt obligasjonslån i det eksterne gjeldsinvestormarkedet. Selskapet har som del av ICAAP gjort vurdering knyttet til likviditet- og finansieringsrisiko (ILAAP).

Likviditetsrisiko knytter seg i hovedsak til to elementer; *refinansieringsrisiko* og *prisrisiko*.

Med *refinansieringsrisiko* menes risikoen for ikke å være i stand til å refinansiere gjeld etter hvert som den forfaller, eller ikke ha evne til å finansiere en økning i eiendeler.

Med *prisisiko* menes risikoen for ikke å være i stand til å refinansiere forpliktelser uten at det oppstår ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering eller prisfall på eiendeler som må realiseres.

Refinansieringsrisiko er ivarettatt gjennom at styret i Brage Finans har vedtatt en likviditetsstrategi med overordnede retningslinjene for styring av likviditetsrisiko, herunder styringsmål og styringsrammer. Styringsrammer og styringsmål blir av selskapets styre minimum revurdert årlig. Retningslinjene, herunder mål og rammer, skal sikre at selskapet til enhver tid har tilstrekkelig stabil og langsiktig finansiering. De gir også spesifikke minimumsmål-/rammer for diversifisering av finansieringskilder samt diversifisering av forfallstruktur på innlån.

Prisisiko er ivarettatt gjennom årlig prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil (ICAAP). Prisisiko er en viktig parameter når selskapet i ICAAP vurderer kapitalbehov i et framoverskuende perspektiv i en stressituasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag.

Markedsrisiko

Selskapet har ikke aksjeportefølje eller valutaportefølje. Per 31.12.2022 har Brage Finans 269 millioner kroner i bankinnskudd, samt 119 millioner kroner i LCR-vektede verdipapirfond. Bankinnskuddet vil bli omsatt i leasing- og låneporteføljen. Investeringer i LCR holdes for å til enhver tid overholde gjeldende regelverk for minstekrav til beholdning av likvide eiendeler.

Selskapets LCR investeringer innenfor Nivå 1A eiendeler har etter standardmetoden en kapitalvektning på 0 %. Øvrige LCR investeringer i nivå 1B/2A har en kapitalvektning på 10 %.

Markedsrisiko for Brage Finans er i hovedsak knyttet til renterisiko. Brage Finans er eksponert for renterisiko gjennom svingninger mellom innlånsrente og utlånsrente. Brage Finans har per 31.12. ingen utlån med fastrente, dvs. alle utlån er til flytende rente. Renterisiko knytter seg derfor til tidsperioden fra økning i finansieringskostnaden til denne kan prises inn i engasjementene. Vilårene i kundeavtalene tillater dog prisjusteringer i alle avtaler innen 1-2 måneder.

Valutarisiko

Selskapet er ikke eksponert for valutarisiko pr 31.12.2022.

Soliditet/kapitaldekning

I henhold til gjeldende lovverk for finansieringsselskaper er Brage Finans pliktig til å minimum årlig gjennomføre en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil (ICAAP). Følgende elementer blir vurdert i ICAAP prosessen:

- Kapitalmål og kapitalbehov for Brage Finans.
- Risikofaktorer som påvirker Brage Finans.
- Analyse av kapitalmål og kapitalbehov ved finansiell framskrivning i et forventet scenario.
- Analyse av kapitalmål og kapitalbehov ved et alvorlig nedgangsscenario.

Finanstilsynet fattet i 4. kvartal 2018 vedtak om at Brage Finans skal ha et pilar 2-krav utover minstekrav og bufferkrav som utgjør 2,6 % av beregningsgrunnlaget for pilar 1, dog minimum 150 millioner kroner. Pilar 2-kravet treddet i kraft 31. mars 2019.

Brage Finans sin kapitaldekning per 31.12.2022 er 20,3 %, herunder kjernekapitaldekning på 18,3 %, samt ren kjernekapitaldekning på 17,1 %. Uvektet kjernekapitalandel per 31.12.22 er 13,9 %.

Note 13 Risikoklassifisering av kredittporteføljen

Alle kunder risikoklassifiseres og deles inn i 11 risikoklasser ut fra sannsynlighet for mislighold. For Bedriftsmarked (BM) defineres klasse 1-4 som lav risiko, klasse 5-7 som moderat risiko og klasse 8-10 som høy risiko. For Privatmarked (PM) defineres klasse 1-4 som lav risiko, klasse 5-8 som moderat risiko og klasse 9 og 10 som høy risiko. Klasse 11 er misligholdte og tapsutsatte engasjement.

BM			PM		
Risikoklasse	PD	Risikogruppe	Risikoklasse	PD	Risikogruppe
1	0,01 - 0,10	Lav	1	0,01 - 0,10	Lav
2	0,10 - 0,25	Lav	2	0,10 - 0,25	Lav
3	0,25 - 0,50	Lav	3	0,25 - 0,50	Lav
4	0,50 - 1,00	Lav	4	0,50 - 0,75	Lav
5	1,00 - 1,50	Moderat	5	0,75 - 1,25	Moderat
6	1,50 - 2,00	Moderat	6	1,25 - 2,00	Moderat
7	2,00 - 3,00	Moderat	7	2,00 - 3,00	Moderat
8	3,00 - 5,00	Høy	8	3,00 - 5,00	Moderat
9	5,00 - 8,00	Høy	9	5,00 - 8,00	Høy
10	8,00 - 99,99	Høy	10	8,00 - 99,99	Høy
11	100	Misligholdte og tapsutsatte	11	100	Misligholdte og tapsutsatte

Næringslivsporteføljen re-scores hvert kvartal, mens personkunder scores ved nye forespørsler.

Brage Finans har fokus både på motpartsrisiko og sikkerheter. God kompetanse på verdivurdering av de objekter som finansieres og kunnskap om utvikling i objektenes annenhåndsverdier, er vesentlig. For beregning av tapsgrad (LGD) benyttes en egenutviklet erfaringsbasert modell som klassifiserer sikkerhetene i et 10-klassesystem. Beregnet depotverdi nedskrives månedlig i takt med at engasjementet nedbetales.

Tabellene under viser kreditteksponering per risikogruppe for brutto utlån fordelt på Trinn i selskapets nedskrivningsmodell etter IFRS 9.

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	2022	2021
Lav risiko	7.684.539	47.073	-	7.731.611	6.149.444
Moderat risiko	9.402.125	347.965	-	9.750.090	8.358.504
Høy risiko	1.958.352	609.731	-	2.568.082	2.213.787
Misligholdt og tapsutsatt	-	-	456.356	456.356	363.787
Brutto utlån til kunder	19.045.015	1.004.768	456.356	20.506.139	17.085.522
Tapsavsetning	-37.413	-14.669	-79.046	-131.128	-129.964
Netto utlån til kunder	19.007.602	990.099	377.310	20.375.011	16.955.558

Finansielle eiendeler hvor det ikke er innregnet tapsavsetning på grunn av sikkerhetsstillelsen utgjør et ubetydelig beløp.

Bedriftsmarked	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	2022	2021
Lav risiko	7.039.974	39.064	-	7.079.038	5.542.070
Moderat risiko	4.795.142	245.895	-	5.041.037	4.223.141
Høy risiko	1.306.592	577.560	-	1.884.152	1.620.303
Misligholdt og tapsutsatt	-	-	420.498	420.498	322.159
Brutto utlån bedriftsmarked	13.141.707	862.520	420.498	14.424.726	11.707.673
Tapsavsetning	-29.760	-14.312	-73.005	-117.077	-115.971
Netto utlån bedriftsmarked	13.111.947	848.208	347.493	14.307.648	11.591.702

Privatmarked	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	2022	2021
Lav risiko	644.565	8.008	-	652.574	607.374
Moderat risiko	4.606.983	102.069	-	4.709.052	4.135.363
Høy risiko	651.760	32.171	-	683.930	593.483
Misligholdt og tapsutsatt	-	-	35.857	35.857	41.629
Brutto utlån privatmarked	5.903.308	142.248	35.857	6.081.414	5.377.849
Tapsavsetning	-7.653	-356	-6.041	-14.050	-13.994
Netto utlån privatmarked	5.895.655	141.892	29.816	6.067.363	5.363.855

Porteføljeutvikling

Brutto utlånsportefølje, som består av både leasing og lån, utgjorde 20,5 milliarder kroner ved utgangen av 2022. Dette er en økning fra 17,1 milliarder kroner ved utgangen av 2021.

Risikoklasse	Brutto utlån kunder		Brutto utlån, %	
	2022	2021	2022	2021
1	918	59	0,0 %	0,0 %
2	634.750	456.115	3,2 %	2,7 %
3	2.502.704	2.013.568	12,5 %	12,0 %
4	4.532.298	3.654.846	22,7 %	21,8 %
5	3.486.553	3.049.129	17,5 %	18,2 %
6	2.440.908	2.083.956	12,2 %	12,5 %
7	2.482.993	2.087.650	12,4 %	12,5 %
8	2.371.909	1.999.146	11,9 %	12,0 %
9	955.872	993.493	4,8 %	6,0 %
10	548.887	358.106	2,8 %	2,2 %
Sum	19.957.792	16.696.068	100 %	100 %
11	456.356	363.787		
Ikke fordelt	91.991	25.910		
Sum	20.506.139	17.085.765		

Kundene deles inn i 11 risikoklasser ut fra sannsynlighet for mislighold.

BM:
Klasse 1 – 4 defineres som lav risiko, klasse 5 – 7 er moderat risiko og klasse 8 – 10 er høy risiko.

PM:
Klasse 1 – 4 defineres som lav risiko, klasse 5 – 8 er moderat risiko og klasse 9 – 10 er høy risiko.

Klasse 11 er misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Brage Finans har størst aktivitet i de geografiske markedsområder som dekkes av eierbankene. Geografisk fordeling av porteføljen viser størst eksponering i Vestland (27 %), etterfulgt av henholdsvis Rogaland (21 %) og Agder (14 %).

Ved utgangen av 2022 hadde selskapet ingen kundegrupperinger hvor innvilget engasjement samlet sett var større enn 10 % av kjernekapital. 59,0 % (59,8 %) av porteføljen utgjøres av engasjement som er mindre enn 5,0 millioner kroner. Disse engasjementene utgjør 99,7 % (98,8 %) av antall kunder.

Samlet portefølje innenfor de tre største bransjene, «Bygge- og anleggsvirksomhet», «Forretningsmessig tjenesteyting» og «Privatmarked», utgjorde 57,3% (56,4 %) av totalporteføljen. Engasjementene innenfor BM-porteføljen har stor spredning i engasjementsstørrelse og type objekter som er finansiert.

Selskapets låne- og leasingportefølje mot bedriftsmarkedet domineres av engasjementer med lav og moderat risiko. 86,2 % (85,6 %) av bedriftsmarkedsporføljen er kategorisert i disse risikogrupperne.

Forventet tap for bedriftsmarkedsporføljen i lav og moderat risikogruppe er 0,36 % (0,37 %). Forventet tap for hele bedriftsmarkedsporføljen er 0,67 % (0,70 %).

Privatmarkedsporføljen utgjør nå 30,1 % (31,8 %) av total portefølje. Kvaliteten i privatmarkedsporføljen er god. 88,6 % (88,9 %) av denne porteføljen er klassifisert i risikogrupperne lav og moderat.

Kredittporteføljen til selskapet består av leasing og lån til næringslivsmarkedet, salgspantlån, og en marginal andel usikrede lån til personkunder.

Kundetype	Produktkategori	Brutto utlån kunder		Brutto utlån, %	
		2022	2021	2022	2021
Bedrift	Leasing	11.471.167	9.664.542	57,5 %	57,9 %
	Lån	2.423.742	1.688.330	12,1 %	10,1 %
Bedrift Totalt		13.894.909	11.352.872	69,6 %	68,0 %
Privat	Lån	5.813.608	5.047.597	29,1 %	30,2 %
	Leasing	246.634	291.708	1,2 %	1,7 %
	Forbrukslån	2.641	3.891	0,0 %	0,0 %
Privat Totalt		6.062.883	5.343.196	30,4 %	32,0 %
Sum		19.957.792	16.696.068	100,0 %	100,0 %
11		456.356	363.787		
Ikke fordelt		91.991	25.910		
Sum		20.506.139	17.085.765		

Note 14 Utlån fordelt på sektor og næring

2022	Brutto utlån	Tapsavsetninger			Netto utlån
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Privatmarked	6.081.414	-7.653	-356	-6.041	6.067.363
Eiendom og entreprenører	3.747.039	-8.222	-3.194	-20.892	3.714.732
Energi og utvinning	12.631	-17	-83	-40	12.491
Havbruk	871.972	-1.098	-1.065	-1.064	868.746
Industri	1.957.567	-5.369	-2.536	-9.611	1.940.051
Jordbruk, skogbruk og tilknyttede tjenester	822.309	-1.395	-826	-5.600	814.487
Tjenesteyting og kommunikasjon	3.910.407	-6.662	-2.363	-14.471	3.886.911
Transport og lagring	1.875.759	-2.484	-977	-18.469	1.853.828
Varehandel, servering og bil	1.227.041	-4.513	-3.268	-2.858	1.216.402
Sum	20.506.139	-37.413	-14.669	-79.046	20.375.011

2021	Brutto utlån	Tapsavsetninger			Netto utlån
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Privatmarked	5.377.849	-5.847	-422	-7.724	5.363.855
Eiendom og entreprenører	2.881.154	-4.831	-2.491	-20.045	2.853.786
Energi og utvinning	20.267	-17	-16	-	20.234
Havbruk	806.115	-744	-605	-	804.766
Industri	1.625.086	-3.843	-1.085	-10.800	1.609.359
Jordbruk, skogbruk og tilknyttede tjenester	621.127	-1.084	-497	-2.850	616.697
Tjenesteyting og kommunikasjon	3.145.072	-5.536	-2.459	-30.349	3.106.727
Transport og lagring	1.667.627	-2.496	-743	-17.763	1.646.625
Varehandel, servering og bil	941.224	-3.018	-1.783	-2.916	933.506
Sum	17.085.522	-27.417	-10.100	-92.447	16.955.558

Note 15 Beskrivelse av nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Denne note beskriver selskapets modell for nedskrivning av utlån vurdert til amortisert kost.

Selskapet har utarbeidet et rammeverk for å beregne nedskrivninger i henhold til krav i IFRS 9. Modellen beregner forventet tap (ECL) på avtalenivå for alle selskapets produkter.

Kriterier for gruppering av avtaler i ulike trinn.

I henhold til IFRS 9 skal en utlånsavtale kategoriseres i tre trinn etter prinsippet om signifikant økning i kredittrisiko. I figuren under illustreres de forskjellige trinnene i modellen, og forflytningen mellom disse.

Trinn 1: Det første trinnet vil være startpunktet for samtlige avtaler i Brage Finans der tapsnedskrivningsmodellen skal anvendes. I dette trinnet samles avtaler uten vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning. Avsetning settes lik 12 måneders forventet tap.

Trinn 2: I trinn 2 plasseres avtaler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning. I dette trinnet beregnes det en avsetning som tilsvarer forventet tap over gjestående levetid («Livstids ECL»).

Ved vurdering av om en avtale har hatt vesentlig økning i kredittrisiko skiller selskapet på om det gjelder en bedriftsmarkeds (BM) eller privatmarkeds (PM) kunde. Dette skyldes blant annet at alle BM-engasjement rescores kvartalsvis og blir tildelt en ny PD-verdi. Privatkunder scores derimot kun ved avtaleinngåelse og derfor benyttes andre måleparameter som indikatorer for vesentlig økning i kredittrisiko.

Vesentlig økning i kredittrisiko er for avtaler mot bedriftsmarkedet definert som en hendelse der avtaler har en økning i PD eller Risikoklasse som overstiger fastsatte grenseverdier. Hvis følgende kriterier inntreffer skal avtalen plasseres i Trinn 2; PD på avtalen øker med mer enn 2,9 prosentpoeng eller med mer enn to risikoklasser siden førstegangsinnregning.

For avtaler mot privatmarkedet er vesentlig økning i kredittrisiko definert som hendelser der avtalen har fått egenerfaringsstatus «Dårlig».

For både bedriftsmarked og privatmarked vil en avtale ha vesentlig økning i kredittrisiko dersom avtalen er forfalt med mer enn 30 dager.

Trinn 3 – Modell og individuelt:

Klassifisering i Trinn 3 skjer på kundenivå. Det vil si at dersom en kunde har en avtale i Trinn 3, vil alle kundens avtaler plasseres i Trinn 3.

- A) Trinn 3 - Modell:** Dersom en avtale innehar objektive bevis på mislighold grupperes de i trinn 3, med påfølgende avsetning lik forventet tap over gjenværende levetid. IFRS 9 definerer at en avtale befinner seg i Trinn 3 dersom betaling er forfalt med mer enn 90 dager, gitt at det ikke finnes annen framoverskuende informasjon som tilsier at det ikke har vært en vesentlig økning i kredittrisiko. Alle avtaler i modellens Trinn 3 regnes som misligholdt, det vil si en PD = 100 %.
- B) Trinn 3 - Individuelle:** Avtaler som vurderes individuelt i Trinn 3 vil ikke inngå i de modellmessige beregningene av avsetning til tap og ekskluderes dermed fra IFRS 9-modellen.

Individuelle tapsvurderinger blir gjort for vesentlige engasjement på watchlist hvor det foreligger kvalitative objektive indikasjoner på at det har inntruffet en eller flere hendelser siden førstegangsinnregning av eiendelen, og som

forventes å innebære en risiko for redusert betjeningsevne. Det er en kvalitativ vurdering av objektive indikasjoner, i tillegg til kvantitative data.

Hendelser som kan være kvalitative objektive indikasjoner på verdifall er, men begrenser seg ikke til:

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
- Betalingsmislighold eller vesentlige kontraktsbrudd.
- Innvilget utsettelse som følge av finansielle problemer.
- Antatt sannsynlig at debitor inngår gjeldsforhandling eller tatt under konkursbehandling.

I disse tilfellene vil det bli anvendt skjønn både i vurdering av objektive indikasjoners påvirkning av betjeningsevne og estimering av sannsynlig tapsstørrelse. Gjennomføring av selskapets tapsvurderinger vil være et resultat av en prosess som involverer informasjon innhentet av salgsorganisasjonen og spesialengasjement samt eventuell innhenting av eksterne ekspertvurderinger (eksempelvis takster og verdivurderinger). Individuelle tapsvurderinger baserer seg på sannsynlighetsvektede utfall i mulige scenarioer.

Regler for migrering fra Trinn 2 og Trinn 3.

Selskapet legger til grunn følgende kriterier for fordeling av avtaler i trinn 2 og trinn 3:

	BM	PM
Økt kredittrisiko ved endring i PD/risikoklasse	Trinn 2	N/A
Forfall > 30d	Trinn 2	Trinn 2
Egenerfaring = Dårlig	N/A	Trinn 2
Forfall > 90d	Trinn 3	Trinn 3
Status = Inkasso	Trinn 3	Trinn 3
Trinn 3 forrige kvartal	Trinn 3	Trinn 3

Avtaler i Trinn 2 vil migrere til Trinn 1 på det tidspunkt en avtale ikke har en vesentlig økning i kredittrisiko sammenlignet med førstegangsinnregning.

Migrasjon fra Trinn 3 til Trinn 2 (eller Trinn 1) inntreffer først *etter* at kunde har hatt ett kvartal (90 dager) i karantenetid i Trinn 3.

Nærmere om karantenetid

Dersom kunde var i Trinn 3 foregående kvartal, enten gjennom modellavsetning eller individuell tapsvurdering utenfor modell, settes kunde i karantenetid inneværende kvartal. I karantenetiden nedskrives hele kundes engasjement etter Trinn 3.

Hvis kunde fremdeles ikke anses misligholdt etter Trinn 3 i påfølgende kvartal vil alle kundes avtaler nedskrives etter ordinær trinnfordeling i modellen. Misligholder kunde på nytt etter karantenetiden må kunde gjennom ny runde med karantetid før eventuell friskmelding.

Under IFRS 9 skal estimat på forventet tap være et forventingsrett estimat på balansedagen med «point-in-time»-estimat for PD (Probability of Default) og nøytrale anslag for LGD (Loss Given Default) og EAD (Exposure At Default) frem i tid.

a) Probability of Default (PD)

For avtaler i trinn 1 krever IFRS 9 at det beregnes et 12 måneders forventet tap, ved bruk av 12 måneders «point-in-time»-PD.

For avtaler som har migrert til trinn 2 skal det avsettes for forventet tap over hele avtalens levetid. Med andre ord må det benyttes en livstids-PD som tar hensyn til framtidige økonomiske forhold innenfor avtalens levetid.

Selskapet benytter i dag scoremodeller fra Bisnode som grunnlag for beregning av 12 måneders PD. Selskapet har valgt å ta utgangspunkt i dagens 12-måneders PD for å beregne livstids-PD. Dette gjennomføres ved å dekomponere det forventede tapet i flere 12- måneders perioder fram i tid (PD-baner). Ved dekomponering av framtidige 12-måneders tap skal framtidige økonomiske forhold tas hensyn til. Selskapet har løst dette ved å dele utlånsporteføljen inn i 8 BM-bransjer og 1 PM-bransje, der man beregner en årlig fremskrevet PD (Forward-PD) for bransjen med utgangspunkt i unike makrovariabler for hver bransje. 12 måneders PD for den enkelte avtale justeres deretter hvert år med en kalibreringsfaktor basert på forventede utviklingstrekk for bransjen den tilhører.

Makrovariabler hentes fra Norges Bank sin pengepolitiske rapport, samt SSB sin rapport, konjunkturtendensene. Dette sikrer uavhengighet i prognosene og høy kvalitet på input.

Sentrale makrovariabler er:

- BNP-vekst for Fastlands-Norge
- Oljeinvesteringer
- Fastlands næringsinvesteringer

- Styringsrente
- Valutakurs
- Arbeidsledighetsrate
- Inflasjon

Prognoser per makrovariabel danner utgangspunktet for fastsetting av kalibreringsfaktorer i base case. Worst og best case fastsettes skjønnsmessig av selskapet på bakgrunn av base case. I endelig modellkjøring dekker base case et sannsynlighetsspenn på 60 %, mens worst og best case innehar en sannsynlighetsvekt på 20 % hver. Prinsippene for scenariovektning er en forventning om at base case vil inntreffe i 3 av 5 år (60 %), mens de to andre scenarioene vil inntreffe i 1 av 5 år (20 %).

Ved offentliggjøring av makrodata legges dette inn i en egen kalibreringsmodell. Kredittavdelingen vurderer deretter hvordan disse påvirker misligholdssannsynlighet (PD) innenfor hvert segment og hvert scenario frem i tid. Hvilke makrovariabler som vektlegges innen hver enkelt bransje bygger på ekspertvurderinger og hver enkelt variabel vektlegges i ulik grad per bransje.

Dette resulterer i kalibreringsfaktorer for hver bransje de neste fire årene, før de fra og med år 5 nøytraliseres.

b) Loss Given Default (LGD)

Selskapet anvender i IFRS 9 Finanstillsynets referansem modell for LGD der sikkerhetsdekning, tilfriskning og gjenvinning av usikret del er de viktigste elementene.

Sikret og usikret del av avtale i IFRS 9-modellen er beregnet ved å benytte framskrevet verdi av sikkerheter (depotverdi) som andel av restgjeld fra avtalens betalingsplan. Depotverdier beregnes i selskapets systemer med bakgrunn i opplysninger som er registrert på gjenstanden, behandlingsregler og depotsatser.

c) Exposure At Default (EAD)

EAD representerer forventet eksponering ved mislighold. For leasing og nedbetalingslån er EAD lik utestående saldo (restgjeld). For slike avtaler blir EAD frem i tid estimert ved å følge avtalt nedbetalingsplan.

Modellberegning

Basert på inndeling av avtaler i ulike steg, bruk av fremadskuende misligholdssannsynligheter (kalibreringsbaner) og kalkulering av LGD med basis i sikret del av engasjementet og sannsynligheter for tilfriskning og gjenvinning, beregnes forventet tap i selskapets tapsavsetningsmodell. Tap per år beregnes ved $EAD \times PD \times LGD$ for hvert år. Tapene diskonteres med effektiv rente på instrumentene tilbake til rapporteringstidspunkt og summeres. Videre beregnes en vektet sum av beregningen per scenario.

Sensitivitet

Nedenfor vises en sensitivitetsanalyse på hvor mye forventet kredittap økes (-)/reduseres (+) ved endring i scenariovektning.

	BM	PM	Totalt
Endring ved vektning av "worst case" med 100 %	-23.950	-7.401	-31.351
Endring ved vektning av "best case" med 100 %	19.691	5.171	24.862

Note 16 Fordeling av utlån mellom ulike trinn i IFRS 9

	Modellberegnet			Sum modell- beregnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Brutto utlån til amortisert kost per 01.01.2022	15.828.035	893.700	104.067	16.825.801	259.721	17.085.522
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	-775.078	518.681	29.753	-226.645	226.645	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	435.770	-481.984	35.928	-10.286	10.286	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	10.086	21.316	-42.376	-10.974	10.974	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	16.930	20.342	12.401	49.673	-49.673	-
Endring som følge av ny måling av tap	-2.378.916	-175.977	-31.860	-2.586.753	-72.505	-2.659.258
Endring som følge av nye utlån	8.496.941	364.519	26.249	8.887.708	91.340	8.979.048
Endring som følge av avgang portefølje	-2.588.752	-155.827	-24.004	-2.768.584	-130.589	-2.899.173
Brutto utlån til amortisert kost	19.045.015	1.004.768	110.157	20.159.941	346.199	20.506.139
Tapsavsetning	-37.413	-14.669	-19.383	-71.465	-59.663	-131.128
Netto utlån til kunder per 31.12.2022	19.007.602	990.100	90.774	20.088.475	286.536	20.375.011
Fordelt på segmenter						
Bedriftsmarked	13.111.947	848.208	60.957	14.021.112	286.536	14.307.648
Personmarked	5.895.655	141.892	29.816	6.067.363	-	6.067.363
Sum	19.007.603	990.099	90.773	20.088.475	286.536	20.375.011

I tråd med IFRS 9 deler selskapet sine utlån inn i tre trinn basert på misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidspunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen, samt watchlist, forbearance, avdrag som er forfalt med mer enn 30 dager. Henføring til trinn 1, 2 eller 3 gjøres for den enkelte avtale. Samtlige avtaler målt til amortisert kost inngår i modellen.

Trinn 1 er startpunkt for finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen, og får en nedskrivning som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I trinn 2 klassifiseres eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, og hvor det ikke er objektive bevis på tap. Avtaler i steg 1 og 2 vurderes på porteføljenivå (modellberegnet).

Trinn 3 i modellen består av eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, og hvor det har vært objektive bevis på tap på balansedagen. Disse deles inn i lån som er individuelt vurdert, og lån som er vurdert på porteføljenivå (modellberegnet).

	Modellberegnet			Sum modell- beregnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Brutto utlån til amortisert kost per 01.01.2021	12.993.672	1.002.974	72.248	14.068.894	152.197	14.221.091
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	-719.854	554.151	32.883	-132.820	132.820	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	538.443	-637.631	33.927	-65.262	65.262	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	3.293	14.708	-24.772	-6.771	6.771	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	6.423	-	20.322	26.745	-26.745	-
Endring som følge av ny måling av tap	-2.038.289	-181.119	-30.592	-2.250.000	-80.050	-2.330.050
Endring som følge av nye utlån	6.980.650	280.631	17.411	7.278.692	61.333	7.340.024
Endring som følge av avgang portefølje	-1.936.303	-140.014	-17.360	-2.093.677	-51.867	-2.145.544
Brutto utlån til amortisert kost	15.828.035	893.700	104.067	16.825.801	259.721	17.085.522
Tapsavsetning	-27.417	-10.100	-23.779	-61.296	-68.668	-129.964
Netto utlån til kunder per 31.12.2021	15.800.618	883.600	80.288	16.764.505	191.053	16.955.558
Fordelt på segmenter						
Bedriftsmarked	10.638.009	716.257	46.383	11.400.650	191.053	11.591.702
Personmarked	5.162.608	167.342	33.904	5.363.855	-	5.363.855
Sum	15.800.618	883.600	80.287	16.764.505	191.053	16.955.558

Note 17 Nedskrivning på utlån

Periodens bevegelse på nedskrivninger etter IFRS 9 på utlån til amortisert kost	Modellberegnet			Sum modellberegnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Tapsavsetning per. 01.01.2022	-27.417	-10.100	-23.779	-61.296	-68.668	-129.964
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	2.251	-1.295	-100	856	-856	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	-4.527	5.034	-362	144	-144	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	-1.641	-2.401	6.610	2.568	-2.568	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	-2.167	-3.611	-3.353	-9.130	9.130	-
Endring som følge av ny måling av tap	13.767	4.154	353	18.274	-13.982	4.292
Endring som følge av nye utlån	-20.595	-7.934	-3.322	-31.851	-13.867	-45.718
Endring som følge av avgang portefølje	2.915	1.485	4.569	8.970	31.292	40.262
Tapsavsetning per. 31.12.2022	-37.413	-14.669	-19.383	-71.465	-59.663	-131.128
Brutto utlån vurdert til amortisert kost	19.045.015	1.004.768	110.157	20.159.941	346.199	20.506.139
Tapsavsetning	-37.413	-14.669	-19.383	-71.465	-59.663	-131.128
Netto utlån til kunder	19.007.602	990.100	90.774	20.088.475	286.536	20.375.011
Tapsavsetninger fordelt på segmenter						
Bedriftsmarked	-29.760	-14.312	-13.342	-57.414	-59.663	-117.077
Personmarked	-7.653	-356	-6.041	-14.050	-	-14.050
Sum	-37.413	-14.669	-19.383	-71.465	-59.663	-131.128

Bedriftsmarked	Modellberegnet			Sum modellberegnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Tapsavsetning per. 01.01.2022	-21.570	-9.678	-16.055	-47.302	-68.668	-115.971
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	2.116	-1.197	-63	856	-856	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	-4.370	4.836	-322	144	-144	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	-1.123	-1.812	5.503	2.568	-2.568	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	-2.167	-3.611	-3.353	-9.130	9.130	-
Endring som følge av ny måling av tap	12.767	3.568	314	16.649	-13.982	2.667
Endring som følge av nye utlån	-16.709	-7.809	-3.086	-27.603	-13.867	-41.471
Endring som følge av avgang portefølje	1.295	1.389	3.720	6.404	31.292	37.697
Tapsavsetning per. 31.12.2022	-29.760	-14.312	-13.342	-57.414	-59.663	-117.077

Personmarked	Modellberegnet			Sum modellberegnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Tapsavsetning per. 01.01.2022	-5.847	-422	-7.724	-13.994	-	-13.994
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	134	-98	-36	-	-	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	-157	197	-40	-	-	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	-518	-589	1.107	-	-	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	-	-	-	-	-	-
Endring som følge av ny måling av tap	1.000	586	39	1.625	-	1.625
Endring som følge av nye utlån	-3.885	-126	-236	-4.247	-	-4.247
Endring som følge av avgang portefølje	1.620	96	849	2.565	-	2.565
Tapsavsetning per. 31.12.2022	-7.653	-356	-6.041	-14.050	-	-14.050

Overføring mellom trinnene viser hvor mye av forventet kredittap i inngående balanse som har migrert fra de øvrige trinnene. Effekten av ny målemetode, samt ny beregning i perioden, inngår i linjen for ny måling av tap.

Periodens resultatførte tap på utlån	2022	2021
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-9.005	40.348
Periodens endring i avsetninger på overtatte eiendeler	5.369	-30.793
Konstaterte tap i perioden	39.081	13.828
Netto resultateffekt individuelle nedskrivninger	35.445	23.383
Periodens endring i modellberegnet tap (Trinn 1 - 3)	10.169	18.329
Periodens resultatførte tap på utlån	45.614	41.712

Note 17 Nedskrivning på utlån (forts.)

Periodens bevegelse på nedskrivninger etter IFRS 9 på utlån til amortisert kost	Modellberegnet			Sum modellberegnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Tapsavsetning per. 01.01.2021	-18.571	-14.429	-9.967	-42.967	-28.320	-71.287
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	1.479	-1.219	-79	181	-181	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	-7.202	9.409	-772	1.435	-1.435	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	-269	-1.203	1.657	184	-184	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	-683	-	-2.747	-3.430	3.430	-
Endring som følge av ny måling av tap	9.016	-473	-12.220	-3.676	-17.225	-20.902
Endring som følge av nye utlån	-13.676	-3.364	-3.358	-20.398	-27.456	-47.854
Endring som følge av avgang portefølje	2.489	1.178	3.708	7.376	2.703	10.079
Tapsavsetning per. 31.12.2021	-27.417	-10.100	-23.779	-61.296	-68.668	-129.964
Brutto utlån vurdert til amortisert kost	15.828.035	893.700	104.067	16.825.801	259.721	17.085.522
Tapsavsetning	-27.417	-10.100	-23.779	-61.296	-68.668	-129.964
Netto utlån til kunder	15.800.618	883.600	80.288	16.764.505	191.053	16.955.558
Tapsavsetninger fordelt på segmenter						
Bedriftsmarked	-21.570	-9.678	-16.055	-47.302	-68.668	-115.971
Personmarked	-5.847	-422	-7.724	-13.994	-	-13.994
Sum	-27.417	-10.100	-23.779	-61.296	-68.668	-129.964

Bedriftsmarked	Modellberegnet			Sum modellberegnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Tapsavsetning per. 01.01.2021	-12.598	-13.819	-6.690	-33.107	-28.320	-61.427
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	1.328	-1.103	-45	181	-181	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	-7.009	9.169	-725	1.435	-1.435	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	-216	-796	1.196	184	-184	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	-683	-	-2.747	-3.430	3.430	-
Endring som følge av ny måling av tap	7.185	-996	-6.698	-509	-17.225	-17.734
Endring som følge av nye utlån	-10.503	-3.183	-2.824	-16.510	-27.456	-43.966
Endring som følge av avgang portefølje	926	1.050	2.477	4.453	2.703	7.157
Tapsavsetning per. 31.12.2021	-21.570	-9.678	-16.055	-47.302	-68.668	-115.971

Personmarked	Modellberegnet			Sum modellberegnet tap	Individuelt vurdert	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Trinn 3	
Tapsavsetning per. 01.01.2021	-5.973	-610	-3.277	-9.861	-	-9.861
Periodens migrering mellom trinn						
Endring som følge av overgang fra steg 1	150	-116	-35	-	-	-
Endring som følge av overgang fra steg 2	-192	240	-47	-	-	-
Endring som følge av overgang fra steg 3	-53	-407	460	-	-	-
Endring som følge av overgang fra steg 3 individuelt	-	-	-	-	-	-
Endring som følge av ny måling av tap	1.831	523	-5.522	-3.167	-	-3.167
Endring som følge av nye utlån	-3.173	-181	-534	-3.888	-	-3.888
Endring som følge av avgang portefølje	1.563	128	1.231	2.922	-	2.922
Tapsavsetning per. 31.12.2021	-5.847	-422	-7.724	-13.994	-	-13.994

Overføring mellom trinnene viser hvor mye av forventet kredittap i inngående balanse som har migrert fra de øvrige trinnene. Effekten av ny målemetode, samt ny beregning i perioden, inngår i linjen for ny måling av tap.

Note 18 Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Trinn 3 misligholdt og tapsutsatt	31.12.2022	31.12.2021
Brutto misligholdte engasjementer > 90 dager	146.119	153.416
Tapsutsatte engasjementer	310.237	210.372
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjementer	456.356	363.787
Trinn 3 nedskrivninger	-79.046	-92.447
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	377.310	271.340

Av misligholdte og tapsutsatte engasjementer på 456,4 millioner kroner utgjør 123,1 millioner kroner engasjementer som er friskmeldt per 31.12.2022, men som ligger i trinn 3 som følger av karantenereglene som beskrevet i note 15.

Misligholdte engasjementer representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdene forventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter betalingsforfall.

Tapsutsatte engasjementer er samlet utlån mot under med engasjement som ikke er klassifisert som misligholdte, men hvor det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens betjeningsevne vurderes å være sannsynlighetsovervekt for tap.

Ved vurdering av nedskrivninger på misligholdte og tapsutsatte engasjement vurderes sikkerheter i finansierte objekter og eventuelle tilleggssikkerheter. Ved leiefinansieringsavtaler (leasing) er Brage Finans eier av gjenstandene som er finansiert, og selskapet har god kompetanse på utvikling i objektenes annenhåndsverdier og realisering av gjenstander.

Note 19 Kapitaldekning

Kapitaldekning er beregnet ut ifra Basel II regelverkets standardmetode for kredittrisiko og basismetode for operasjonell risiko

	31.12.2022	31.12.2021
Sum egenkapital justert for hybridkapital	2.829.269	2.164.224
Immaterielle eiendeler	-41.245	-37.472
Verdijusteringer ved forsvarlig verdsettelse	-119	-117
Sum ren kjernekapital	2.787.906	2.126.635
Fondsobligasjoner (hybridkapital)	185.000	175.000
Sum kjernekapital	2.972.906	2.301.635
Ansvarlig lånekapital	336.551	235.681
Sum ansvarlig kapital	3.309.457	2.537.316
Vektet beregningrunnlag kredittrisiko	15.378.553	13.680.890
- herunder Foretak	1.298.685	5.414.724
- herunder Forfalte engasjementer	108.769	94.369
- herunder Foretak - SMB	6.182.277	1.605.097
- herunder Massemarked - SMB	2.938.916	2.349.928
- herunder Massemarked - Øvrige	4.574.956	4.046.918
- herunder Institusjoner	99.817	45.546
-herunder Andel i verdipapirfond	5.535	5.318
- herunder Stater og sentralbanker	-	5.912
- herunder Lokale og regionale myndigheter	5.627	4.245
- herunder Offentlige foretak	374	470
- herunder Egenkapitalposisjoner	39.520	44.121
- herunder Øvrige engasjementer	124.076	64.241
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	886.743	723.526
Vektet beregningsgrunnlag markedsrisiko	-	-
Totalt vektet beregningsgrunnlag	16.265.296	14.404.416
Kapitaldekning	20,3 %	17,6 %
- herunder kjernekapitaldekning	18,3 %	16,0 %
- herunder ren kjernekapitaldekning	17,1 %	14,8 %
Uvektet kjernekapitalandel	13,9 %	13,0 %

Selskapet oppfyller kravene til kapitaldekning i henhold til Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter.

Note 20 Forfallstruktur balanseposter

31.12.2022	0-1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	> 5 år	Uten forfall	Totalt
Kontanter og innskudd bank	268.826						268.826
Netto utlån	328.552	1.006.096	2.930.143	11.631.541	3.168.658	1.310.023	20.375.011
Rentebærende verdipapirer			118.505				118.505
Eierinteresser i tilknyttede selskaper						39.520	39.520
Immaterielle eiendeler						41.245	41.245
Driftsmidler						47.513	47.513
Andre eiendeler	75.945						75.945
Sum eiendeler	673.323	1.006.096	3.048.648	11.631.541	3.168.658	1.438.301	20.966.565
Obligasjonsgjeld		621.213	2.661.000	13.530.000			16.812.213
Gjeld kredittinstitusjoner		498	83.258	247.511			331.268
Ansvarlig lånekapital		1.551			335.000		336.551
Annen gjeld	50.579	178.095				243.590	472.265
Egenkapital						3.014.269	3.014.269
Sum gjeld og egenkapital	50.579	801.357	2.744.258	13.777.511	335.000	3.257.859	20.966.565

31.12.2021	0-1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	> 5 år	Uten forfall	Totalt
Kontanter og innskudd bank	118.094						118.094
Netto utlån	287.168	876.238	2.551.752	9.583.957	2.456.944	1.199.499	16.955.558
Rentebærende verdipapirer			117.214				117.214
Eierinteresser i tilknyttede selskaper						44.121	44.121
Immaterielle eiendeler						37.472	37.472
Driftsmidler						40.360	40.360
Andre eiendeler	51.569						51.569
Sum eiendeler	456.831	876.238	2.668.966	9.583.957	2.456.944	1.321.453	17.364.389
Obligasjonsgjeld		538.922	3.100.000	10.200.000			13.838.922
Gjeld kredittinstitusjoner		-	254.328	80.769	250.000		585.098
Ansvarlig lånekapital		681			235.000		235.681
Annen gjeld	37.009	114.283				214.171	365.464
Egenkapital						2.339.224	2.339.224
Sum gjeld og egenkapital	37.009	653.206	3.354.328	10.280.769	485.681	2.553.395	17.364.389

Selskapet sikrer tilfredsstillende finansiering gjennom utstedelse av obligasjonslån i markedet, samt banklån.

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser i balansen måles normalt til virkelig verdi, med unntak av utlån og innlån.

Virkelig verdi er beregnet å være lik regnskapsført verdi for utlån og innlån. Bokført verdi er en rimelig tilnærming til virkelig verdi som følger av at alle lån er til flytende rente. Bokført verdi av alle eiendeler og gjeldsposter i balansen vurderes derfor i 2022 og 2021 som tilnærmet lik virkelig verdi.

Eiendeler uten forfall gjelder delutbetalte saker hvor det ikke er opprettet betalingsplan, samt forventede fremtidige salgsgvinster.

Note 21 Skatt

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel	31.12.2022	31.12.2021
Midlertidige forskjeller		
Finansiell leasing og selskapets egne driftsmidler	709.360	580.049
Forskuddsleie leasing	62.736	100.205
Skattemessig uopptjent inntekt	221.478	191.968
Andre midlertidige forskjeller	-19.214	-15.537
Netto midlertidige forskjeller	974.361	856.685
Underskudd til fremføring	-	-
Grunnlag for utsatt skatt	974.361	856.685
25 % utsatt skatt	243.590	214.171
Utsatt skatt i balansen	243.590	214.171
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt	2022	2021
Resultat før skattekostnad	365.318	286.314
Permanente forskjeller	-7.329	-6.682
Grunnlag for årets skattekostnad	357.990	279.632
Endring i midlertidige resultatforskjeller	-117.676	-12.210
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	240.314	267.422
Endring underskudd til fremføring	-	-258.354
Skattepliktig inntekt	240.314	9.068
Fordeling av skattekostnaden	2022	2021
Betalbar skatt på årets resultat	60.078	2.267
For mye, for lite avsatt i fjor	-2.267	-
Sum betalbar skatt	57.811	2.267
Endring i utsatt skatt ført over resultat, 25 %	29.419	67.641
Skattekostnad	87.230	69.908
Betalbar skatt i balansen	31.12.2022	31.12.2021
Betalbar skatt i skattekostnaden	57.811	2.267
Betalbar skatt i balansen	57.811	2.267

Note 22 Andre eiendeler

	31.12.2022	31.12.2021
Til gode merverdiavgift	-	29.558
Andre fordringer	75.945	22.011
Sum andre eiendeler	75.945	51.569

Note 23 Anleggsmidler holdt for salg

	31.12.2022	31.12.2021
Brutto utlån	24.139	15.265
Individuell nedskrivning	-11.652	-6.283
Antatt realisasjonsverdi	12.487	8.982

Brage Finans har som målsetting å omsette eiendeler raskt, og holde beholdningen av anleggsmidler holdt for salg på et minimum. Selskapet benytter ikke selv anleggsmidler holdt for salg, men avhender objektene gjennom etablerte salgskanaler.

Eiendelene er vurdert til antatt realisasjonsverdi etter salgskostnader per 31.12. Eiendelene vurderes som lett omsettelige.

Note 24 Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Pengemarkedsfond	Avkortning LCR	Risikovekt	31.12.2022	31.12.2021
Obligasjonsfond	5 %	0 %	62.531	62.150
Obligasjonsfond	12 % / 20 %	10 %	55.973	55.064
Sum			118.505	117.214

Selskapet har plasseringer i obligasjonsfond for å tilfredsstille krav til likviditetsreserve (Liquidity Coverage Ratio – LCR).

Fondene balanseføres til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet.

Note 25 Leiefinansieringsavtaler

	31.12.2022	31.12.2021
Leiefinansieringsavtaler	19.240.075	16.252.270
Forskuddsleie (startleie) fra kunder	-990.077	-850.409
Akkumulerte avdrag	-6.274.214	-5.329.855
Estimerte framtidige salgsgevinster	145.025	119.409
Balanseførte leiefinansieringsavtaler	12.120.810	10.191.416

Selskapet estimerer fremtidige forventede salgsgevinster som fordeles lineært over kontraktens løpetid. Estimerte salgsgevinster balanseføres som en del av utlån slik at utlån reflekterer en tilnærming til amortisert kost.

Note 26 Gjeld til kredittinstitusjoner

	Forfallsdato	Tall i NOK mill. Utestående
Lån 1 fra Nordic Investment Bank	16.05.2024	81
Lån 2 fra Nordic Investment Bank	28.09.2027	250
Sum		331
Påløpte renter per 31.12.2022		0
Bokført verdi		331

Vektet gjennomsnittlig rente på selskapets lån fra kredittinstitusjoner er per 31.12.2022 på 4,02 %

Lån 1 fra Nordic Investment Bank tilbakebetales med fire like store avdrag per år fra 16.05.2021 – 16.05.2024. Lån 2 fra Nordic Investment Bank skal tilbakebetales med fire like store avdrag per år fra 28.09.2023 – 28.09.2027.

Låneavtalene er styrebehandlet og inngått på markedsmessige vilkår.

Note 27 Obligasjonsgjeld, ansvarlig lånekapital og hybridkapital

Obligasjonsgjeld og sertifikatlån

					Tall i NOK mill.
Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupongrente	Utestående
NO0010842701	BRFI31 PRO	06.02.2019	06.02.2023	4,27 %	248
NO0012781865	-	09.12.2022	09.03.2023	4,50 %	300
NO0010875479	BRFI37 PRO	19.02.2020	19.05.2023	3,05 %	661
NO0012693706	-	02.09.2022	25.08.2023	4,38 %	500
NO0010892904	BRFI40 PRO	04.09.2020	04.09.2023	4,12 %	750
NO0010998560	BRFI45 PRO	12.05.2021	12.12.2023	3,69 %	750
NO0010927270	BRFI42 PRO	09.02.2021	09.02.2024	3,84 %	1.000
NO0011082109	BRFI47 PRO	27.08.2021	27.05.2024	3,92 %	1.000
NO0010875065	BRFI36 PRO	14.02.2020	15.07.2024	3,97 %	800
NO0011147084	BRFI49 PRO	09.11.2021	09.09.2024	3,73 %	750
NO0010906142	BRFI41 PRO	17.11.2020	15.11.2024	4,12 %	1.130
NO0011203440	BRFI50 PRO	18.01.2022	05.02.2025	3,98 %	1.300
NO0012549577	BRFI55 PRO ESG	16.06.2022	16.06.2025	4,13 %	1.100
NO0010891930	BRFI39 PRO	01.09.2020	01.09.2025	4,28 %	750
NO0012692682	BRFI56 PRO	05.09.2022	05.09.2025	4,87 %	750
NO0012739558	BRFI57 PRO ESG	31.10.2022	31.10.2025	5,43 %	750
NO0010925027	BRFI43 PRO	11.02.2021	11.02.2026	4,04 %	1.000
NO0010998578	BRFI46 PRO	12.05.2021	12.05.2026	4,05 %	650
NO0011082125	BRFI48 PRO	27.08.2021	27.08.2026	4,11 %	650
NO0011203457	BRFI51 PRO	18.01.2022	15.12.2026	4,69 %	1.500
NO0012549585	BRFI54 PRO ESG	16.06.2022	16.06.2027	4,43 %	400
Sum				4,16 %	16.739
Påløpte renter og overkurs per 31.12.2022					73
Bokført verdi					16.812

Vektet gjennomsnittlig kupongrente på selskapets obligasjoner er per 31.12.2022 på 4,16 %

Samtlige av selskapets obligasjoner er etablert i norske kroner og uten særskilt sikkerhet til dekning av obligasjonene. Renten fastsettes som 3 måneders NIBOR + margin. Obligasjonene er uten avdrag.

Ansvarlige lån

					Tall i NOK mill.
Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupongrente	Utestående
NO0010823750	BRFI26 PRO	06.06.2018	06.06.2028	5,62 %	75
NO0010851736	BRFI33 PRO	16.05.2019	16.05.2029	4,60 %	65
NO0010886278	BRFI38 PRO	19.06.2020	19.06.2030	5,22 %	45
NO0010980634	BRFI44 PRO	16.04.2021	16.04.2031	4,60 %	50
NO0012473430	BRFI53 PRO	17.03.2022	17.03.2032	5,62 %	100
Sum				5,22 %	335
Påløpte renter per 31.12.2022					2
Bokført verdi					337

Vektet gjennomsnittlig kupongrente på selskapets ansvarlige lån er per 31.12.2022 på 5,22 %.

Samtlige av selskapets ansvarlige lån er etablert i norske kroner og uten særskilt sikkerhet til dekning av obligasjonene, og er utstedt for å kunne utgjøre tilleggskapital ved beregning av kapitaldekning. Renten fastsettes som 3 måneders NIBOR + margin. Obligasjonene er uten avdrag.

Fondsobligasjoner

					Tall i NOK mill.
Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupong rente	Utestående
NO0010851744	BRFI32 PRO	16.05.2019	Evigvarende	7,52 %	75
NO0012473422	BRFI52 PRO	17.03.2022	Evigvarende	7,22 %	110
Sum				7,34 %	185

Vektet gjennomsnittlig kupongrente på selskapets fondsobligasjoner er per 31.12.2022 på 7,34 %.

Alle selskapets fondsobligasjoner er etablert i norske kroner og uten særskilt sikkerhet til dekning av obligasjonene. Renten fastsettes som 3 måneders NIBOR + margin. Obligasjonene er uten avdrag. Obligasjonene kan ikke kreves innfridd av obligasjonseiere, og utsteder kan ikke innfri obligasjonene uten samtykke fra Finanstilsynet.

Fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk og inngår i selskapets kjernekapital. Obligasjonene er balanseført som en del av egenkapitalen. Utbetalte renter bokføres direkte mot annen egenkapital.

Note 28 Annen gjeld

	31.12.2022	31.12.2021
Leverandørgjeld	17.775	7.635
Leieforpliktelse iht. IFRS 16	32.804	29.375
Sum annen gjeld	50.579	37.009

Note 29 Avsetninger

	31.12.2022	31.12.2021
Avsetning lønn- og pensjonsforpliktelser etc.	22.363	17.807
Avsatt, ikke utbetalt provisjon	36.613	47.639
Periodiserte gebyrer	41.467	35.451
Påløpte kostnader	11.042	9.202
Betalbar skatt	57.811	2.267
Skyldig merverdiavgift	4.685	-
Andre avsetninger	4.115	1.917
Sum avsetning påløpte kostnader og forpliktelser	178.095	114.283

Note 30 Poster utenom balansen

Selskapet har innvilget rammeavtaler til kunder på totalt 2.155 millioner kroner, som per 31.12.2022 er ubenyttet.

Brage Finans har rett til å si opp rammeavtaler, eller reprise rentevilkår, ved endring i den underliggende økonomiske situasjonen hos kunden eller ved irregulære markedsmessige forhold i det norske eller internasjonale markedet, eller forhold som på annen måte påvirker Brage Finans sin tilgang på likviditet eller kapital.

Note 31 Bundne midler

Bundne midler	31.12.2022	31.12.2021
Husleiegaranti/Depositum	3.710	3.676
Skattetrekksmidler	3.622	2.875
Sum bundne midler	7.331	6.551

Note 32 Egenkapital

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Hybridkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2021	410.066	1.089.992	175.000	664.166	2.339.224
Kapitalforhøyelse	13.669	386.331	-	-	400.000
Årets resultat	-	-	-	278.088	278.088
Utstedelse av fondsobligasjon	-	-	110.000	-	110.000
Innfrielse av fondsobligasjon	-	-	-100.000	-	-100.000
Renter og omkostninger fondsobligasjon	-	-	-	-13.043	-13.043
Egenkapital 31.12.2022	423.735	1.476.324	185.000	929.211	3.014.269

Note 33 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på kr. 423.734.502 består av 136.688.549 aksjer á kr. 3,10. Alle aksjene har lik stemmerett.

Oversikt over aksjonærene	Antall	Eierandel
Sparbanken Vest	68.330.604	49,99 %
Sparebanken Sør	34.003.695	24,88 %
Haugesund Sparebank	4.245.332	3,11 %
Voss Sparebank	3.085.819	2,26 %
Spareskillingsbanken	2.942.294	2,15 %
Flekkefjord Sparebank	2.861.733	2,09 %
Skudenes & Aakra Sparebank	2.593.412	1,90 %
Søgne og Greipstad Sparebank	2.354.599	1,72 %
Luster Sparebank	2.242.581	1,64 %
Lillesands Sparebank	2.135.254	1,56 %
Fana Sparebank	1.367.456	1,00 %
Sparebank 68 Grader Nord	1.151.536	0,84 %
Askim & Spydeberg Sparebank	1.114.404	0,82 %
Ørland Sparebank	1.114.404	0,82 %
Aasen Sparebank	934.646	0,68 %
Nidaros Sparebank	742.935	0,54 %
Selbu Sparebank	742.935	0,54 %
Sparebanken Din	742.935	0,54 %
Stadsbygd Sparebank	742.935	0,54 %
Tolga-Øs Sparebank	742.935	0,54 %
Næringsbanken ASA	683.442	0,50 %
Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal Gjensidig	455.628	0,33 %
Varig Hadeland Forsikring	455.628	0,33 %
Varig Orkla Forsikring Gjensidige	455.628	0,33 %
Drangedal Sparebank	445.779	0,33 %
Totalt antall aksjer	136.688.549	100,00 %

Note 34 Transaksjoner med nærstående parter

Resultatregnskap	2022	2021
Renteinntekter på ordinære bankinnskudd og lån til nærstående	11.712	916
Rentekostnader på lån fra eierbanker	-611	-4.734
Gebyrer og provisjonsinntekter	47	-
Gebyrer og provisjonskostnader	-42.061	-53.373
Andre driftskostnader	-1.423	-1.411
Netto driftsinntekter/kostnader nærstående parter	-32.337	-78.474
Balanse	31.12.2022	31.12.2021
Kontanter og innskudd i kredittinstitusjoner	268.826	118.094
Utlån til nærstående parter	81.918	30.020
Sum eiendeler nærstående parter	350.745	148.114
Påløpte kostnader og avsetninger	13.777	26.865
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	-	200.182
Sum gjeld nærstående parter	13.777	227.047

Selskapet har bankinnskudd hos en av sine aksjonærer med tilhørende renteinntekter i resultatregnskapet, og har i løpet av året hatt låneavtaler med sine aksjonærer med tilhørende rentekostnader i resultatregnskapet. Selskapet har også distribusjonsavtaler med sine aksjonærer, og betaler i henhold til disse provisjoner og gebyrer. Alle avtaler med nærstående parter er inngått på markedsmessige vilkår.

Note 35 Leieavtaler

Selskapet har leieavtale knyttet til hovedkontoret i Jonsvollskvartalet i Bergen. Rentesats benyttet ved neddiskontering av forpliktelsen ligger mellom 2,06 % og 2,92 %. Rentesatsen gjenspeiler selskapets marginale innlånsrente for seniorgjeld på implementeringstidspunktet. Vektet snittrente ved beregning av leieforpliktelsen er 2,20 %.

Balanseposter

Bruksretteiendel	31.12.2022	31.12.2021
Inngående balanse/implementering	29.087	32.319
Endringer som følge av KPI justert leie	1.265	-
Nye kontrakter	5.832	-
Avskrivninger	-3.972	-3.232
Utgående balanse	32.212	29.087

Leieforpliktelse

Inngående balanse/implementering	29.375	32.319
Endringer som følge av KPI justert leie	1.265	-
Nye kontrakter	5.832	-
Betaling av hovedstol	-4.453	-3.608
Kapitaliserte renter	786	664
Utgående balanse	32.804	29.375

Forfallstruktur på leieforpliktelse (udiskontert)	31.12.2022	31.12.2021
Mindre enn 3 år	8.736	7.217
3-5 år	13.104	10.825
Mer enn 5 år	20.335	14.433
Sum udiskontert leieforpliktelse	42.174	32.475

Resultatposter	2022	2021
Avskrivninger bruksretteiendel	-3.972	-3.232
Rentekostnader leieforpliktelse	-786	-664
Sum resultatposter	-4.757	-3.896

Note 36 Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper	Org.nr.	Virksomhet	Kontorsted	Antall aksjer	Eierandel
Factoring Finans AS	991 446 508	Faktoring	Trondheim	2.767	42,6 %
				31.12.2022	31.12.2021
Bokført beløp ved periodens begynnelse / anskaffelsestidspunkt				44.121	29.849
Kapitalforhøyelse				-	15.000
Årets resultatandel				-4.601	-727
Bokført verdi ved periodens slutt				39.520	44.121

Note 37 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for det avlagte regnskapet.

Kvartalstall

Resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	4. kv 2022	3. kv. 2022	2. kv. 2022	1. kv. 2022	4. kv. 2021
Renteinntekter og lignende	334.925	269.151	231.431	207.020	190.644
Rentekostnader og lignende	-164.867	-108.188	-79.468	-64.425	-49.782
Netto renteinntekter	170.058	160.963	151.963	142.595	140.862
Gebyrer og provisjonsinntekter	6.633	5.770	5.787	5.223	4.749
Gebyrer og provisjonskostnader	-24.915	-26.162	-28.654	-24.925	-24.947
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	-822	-1.601	-713	-1.465	-727
Netto verdiendring verdipapirer	1.588	-295	79	-81	-211
Andre driftsinntekter	8.254	5.306	4.985	4.634	4.341
Netto driftsinntekter	160.795	143.982	133.447	125.981	124.066
Lønn og generelle administrasjonskostnader	-33.194	-24.774	-18.090	-22.403	-27.851
Andre driftkostnader	-9.579	-9.470	-8.911	-6.852	-6.449
Avskrivninger	-5.478	-4.999	-4.880	-4.644	-4.510
Sum driftskostnader	-48.251	-39.242	-31.881	-33.899	-38.810
Driftsresultat før tap	112.545	104.740	101.566	92.082	85.256
Tap og nedskrivninger på utlån	-12.830	-10.179	-12.075	-10.529	-13.340
Ordinært resultat før skattekostnad	99.715	94.561	89.491	81.553	71.916
Skattekostnad	-22.364	-23.156	-21.684	-20.026	-17.821
Resultat for perioden	77.351	71.404	67.807	61.526	54.096

Utvidet resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	4. kv 2022	3. kv. 2022	2. kv. 2022	1. kv. 2022	4. kv. 2021
Resultat for perioden	77.351	71.404	67.807	61.526	54.096
Poster bokført over utvidet resultat	-	-	-	-	-
Skatteeffekt	-	-	-	-	-
Totalresultat for perioden	77.351	71.404	67.807	61.526	54.096

Balanse

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2022	30.09.2022	30.06.2022	31.03.2022	31.12.2021
EIENDELER					
Kontanter og kontantekvivalenter	268.826	263.686	620.238	374.477	118.094
Netto utlån til kunder	20.375.011	19.341.615	18.583.541	17.645.733	16.955.558
Rentebærende verdipapirer	118.505	116.917	117.213	117.134	117.214
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	39.520	40.343	41.943	42.656	44.121
Innmaterielle eiendeler	41.245	40.623	41.154	38.610	37.472
Varige driftsmidler	35.026	36.086	37.102	37.958	31.378
Andre eiendeler	75.945	54.191	81.701	39.293	51.569
Anleggsmidler holdt for salg	12.487	11.198	14.263	8.503	8.982
SUM EIENDELER	20.966.565	19.904.657	19.537.155	18.304.364	17.364.389
GJELD OG EGENKAPITAL					
Innlån fra kredittinstitusjoner	331.268	344.647	359.127	372.127	585.098
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16.812.213	16.257.295	15.905.270	14.749.094	13.838.922
Annen gjeld	50.579	45.899	51.725	52.894	37.009
Utsatt skatt	243.590	279.038	255.882	234.198	214.171
Avsetninger	178.095	101.504	91.038	86.300	114.283
Ansvarlig lånekapital	336.551	336.229	335.936	335.914	235.681
Sum gjeld	17.952.296	17.364.611	16.998.978	15.830.526	15.025.165
Aksjekapital	423.735	410.066	410.066	410.066	410.066
Overkurs	1.476.324	1.089.992	1.089.992	1.089.992	1.089.992
Hybridkapital	185.000	185.000	251.000	251.000	175.000
Opptjent annen egenkapital	929.211	854.988	787.119	722.780	664.166
Sum egenkapital	3.014.269	2.540.046	2.538.177	2.473.838	2.339.224
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	20.966.565	19.904.657	19.537.155	18.304.364	17.364.389

Revisors beretning

KPMG AS
Kanalveien 11
P.O. Box 4 Kristiansborg
N-5822 Bergen

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Brage Finans AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Brage Finans AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansierungsforetak § 1-4 annet ledd bokstav b.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Brage Finans AS sammenhengende i 6 år fra valget på generalforsamlingen den 29. mai 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Statusevaluerte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Gjølo	Elverum	Mo i Rana	Tromsø
Ålesund	Finnmark	Mo i Rana	Trondheim
Arndal	Hamar	Sandness	Tynset
Bergen	Haugesund	Stavanger	Utsikten
Bodø	Kristiansund	Stord	Ålesund
Drammen	Kristiansund	Struma	

1. Forventet kredittap på utlån og garantier

Det vises til Note 2 Regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger, Note 15 Beskrivelse av nedskrivningsmodell etter IFRS 9, Note 16 Fordeling av utlån mellom ulike trinn i IFRS 9, Note 17 Nedskrivning på utlån og styrets årsberetning, paragraf fem i avsnitt resultatregnskap og avsnitt om kredittrisiko.

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Forventet kredittap på utlån og garantier som ikke er kredittforringet utgjør MNOK 52,1 for selskapet per 31.12.2022. Forventet kredittap på utlån og garantier som er kredittforringet utgjør MNOK 79,0 for selskapet per 31.12.2022. For utlån og garantier krever IFRS 9 at selskapet beregner forventet kredittap for de neste 12 måneder for lån som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 1), og forventet kredittap over hele lånets løpetid for lån som har vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 2). Selskapet anvender modeller for beregning av forventet kredittap i trinn 1 og 2. Modellverket er komplekst og omfatter store mengder data. Samtidig innebærer beregningen at ledelsen utøver skjønn, spesielt knyttet til følgende parametere; • vektning av ulike framtidsrettede makroøkonomiske scenarier • sannsynlighet for mislighold (PD) • tap ved mislighold (LGD) • eksponering ved mislighold (EAD) • definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko Brage Finans har utviklet egne modeller for fastsettelse av PD, LGD og EAD. Basert på disse modellene har selskapet utviklet en egen modell for beregning av forventet kredittap (ECL). For utlån og garantier hvor det er vesentlig økning i kredittrisiko og hvor det foreligger kredittforringet finansiell eiendel (steg 3) foretar selskapet en individuell vurdering av forventet kredittap over hele engasjementets løpetid. Fastsettelse av forventet kredittap innebærer stor grad av skjønn fra ledelsens side. Sentrale momenter i ledelsens vurderinger er: • identifisering av kredittforringende engasjementer, • forutsetninger for fastsettelsen av forventede kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhet.	Vi har dannet oss en forståelse av selskapets definisjoner, metoder og kontrollaktiviteter for innregning og måling av forventet kredittap samt kontrollert om de er i tråd med standardens krav. Vi har blant annet; • vurdert om selskapets validering av ECL modell er utført på en faglig forsvarlig måte, • vurdert og testet om selskapets dokumentasjon av modell for beregning av forventede tap er i overensstemmelse med IFRS 9, • gjennom å sammenligne historiske avsetninger mot faktiske konstaterte tap vurdert om ECL-modellens resultater er en god prediksjon på de erfarne tapene selskapet til slutt konstaterte, • vurdert vektning av ulike scenarier og sensitiviteten ved ulike vektninger, • etterkontrollert ECL-modellens matematiske nøyaktighet. • testet fullstendighet og nøyaktighet av datagrunnlaget i ECL-modellen, samt vurdert de vesentlige parametere i ECL-modellen, herunder at; • PD-modell er matematisk nøyaktig, vurdert om PD-banene er et tilfredsstillende estimat for sannsynligheten for mislighold og vurdert makroøkonomiske indikatorer som er benyttet i fastsettelse av PD baner opp mot eksterne data. • LGD-modell er matematisk nøyaktig og vurdert depotverdier som ECL-modell beregner i trinn 1 og trinn 2 opp mot depotverdier som blir fastsatt når engasjementet migrerer til trinn 3. • EAD- modell er matematisk nøyaktig og fastsatt ihht IFRS 9. For å utfordre ledelsens skjønnsmessige vurderinger lagt til grunn i beregningene av forventet kredittap for trinn 1 og 2, har vi vurdert og testet ledelsens kontroll med modellens beregninger. Vi har dannet oss en forståelse av hvordan selskapet identifiserer og følger opp engasjementer som er kredittforringet (trinn 3).

På bakgrunn av størrelsen på brutto utlån, iboende kredittrisiko, kompleksiteten i modellberegningene og graden av ledelsens skjønn ved utarbeidelse av estimatene, anser vi forventet kreditttap som et sentralt forhold ved revisjonen.	Vi har testet at utvalgte nøkkelkontroller knyttet til trinn 3 fungerer som forutsatt, herunder; - kontrollert at alle engasjement i ECL-modell som har status inkasso eller at avtalen er forfalt med mer enn 90 dager havner i trinn 3. - kontrollert at smitteeffekten i ECL-modellen fungerer, at dersom en kunde har flere engasjement og et av engasjementene er endt i trinn 3 at de resterende av engasjementene havner i trinn 3. For å utfordre selskapet på hvorvidt det skulle vært andre engasjementer under individuell tapsvurdering, har vi, basert på offentlig tilgjengelig informasjon, dannet vårt eget syn på om det foreligger indikasjoner på at engasjementer i næringslivsporteføljen er kredittforringet. Vi har benyttet selskapets kundelister og gjennomført analyser basert på eksterne kilde data for å undersøke om vi identifiserer andre selskaper som er utsatt for konkursbehandling enn det selskapet selv identifiserer. Vi har vurdert om noteopplysninger knyttet til IFRS 9 og ECL er tilstrekkelig etter kravene i IFRS 7.
--	--

2. IT-systemer og applikasjonskontroller

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Brage Finans er avhengig av at IT-infrastrukturen i selskapet fungerer som tilsiktet. Selskapet benytter et kjernesystem levert og driftet av ekstern tjenesteleverandør i samarbeid med intern drift og utvikling av intern IT avdeling. God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering. Videre understøtter IT-systemene regulatorisk etterlevelse av rapportering til myndigheter, noe som er sentralt for Brage som konsesjonspliktig virksomhet. Kjernesystemet beregner blant annet rente på innlån og utlån (såkalte applikasjonskontroller) og selskapets interne kontrollsystemer bygger på systemgenererte rapporter. På bakgrunn av IT-systemenes betydning for selskapets virksomhet har vi identifisert dette området som et sentralt forhold ved vår revisjon.	I forbindelse med vår revisjon har vi opparbeidet oss en forståelse av etablert kontrollmiljø og drift av selskapets IT-systemer, og dets betydning for selskapets finansielle rapportering. Vi har utført test av utvalgte generelle IT kontroller for å sikre at disse fungerer effektivt og understøtter viktige applikasjonskontroller. I vårt arbeid med forståelse av kontrollmiljøet, test av kontroller og evaluering av funn har vi vurdert det hensiktsmessig å involvere en IT-spesialist. IT-spesialist har bistått med evaluering og testing av effektivitet og målrettethet av Brage Finans sine generelle IT kontroller, samt evaluering av resultatet av utførte kontroller. Gjennom utførte tester har vi påsett at følgende etablerte kontroller vurderes å fungere effektivt; - Etablerte kontroller for backup av data - Etablerte kontroller for tilstrekkelig tilgangsstyring - Etablerte kontroller for håndtering av systemendringer

	Etablerte kontroller for passordbeskyttelse Vi har gjennomført etterkontroll for hvordan kjernesystemet beregner renter, gjenværende hovedstol, periodisering av gebyrer og provisjonskostnader for utlån, leasing og provisjonskostnader.
--	---

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redagjærelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrift, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4 annet ledd bokstav b. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag

for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Bergen, 26. januar 2023
KPMG AS

Anfinn Fardal
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Brage Finans AS | Jonsvollsgaten 2 | Bergen | 55 61 00
50

Brage.no